

ADVENT

Het Kerkblad van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten /2/2026

A

Vorbereiden op
de **Wederkomst**

Voorbereiden

OP DE WEDERKOMST

De Duitse filosoof Arthur Schopenhauer merkte op dat de mens zich onderscheidt van het dier doordat hij kan reflecteren op zichzelf en zijn bestaan. Juist daarin zag hij een tragische werkelijkheid. De mens is zich bewust van zijn sterfelijkheid, zijn tekortkomingen en de vergankelijkheid van alles wat hij opbouwt. Volgens Schopenhauer leidt die zelfreflectie uiteindelijk tot de ontdekking dat het leven wordt gekenmerkt door een voortdurende cyclus van verlangen, teleurstelling en lijden. Opmerkelijk genoeg klinkt een vergelijkbare observatie door in het Bijbelboek Prediker. Koning Salomo,

gezegd met ongeken- de wijsheid, rijkdom en macht, onderzocht de grote vragen van het leven. Zijn conclusie is bekend: 'Ijdelheid der ijdelheden, alles is ijdelheid.' Het Hebreeuwse woord *hevel* verwijst naar een damp of ademtucht: iets dat even zichtbaar is en vervolgens verdwijnt. Salomo zag wat velen vandaag nog steeds ervaren: succes, bezit, kennis en plezier kunnen de diepste leegte van het menselijk bestaan niet opvullen. Toch eindigt het Bijbelse verhaal niet in pessimisme. Waar de filosoof geen uitweg ziet en Prediker worstelt met de grenzen van het aardse bestaan, wijst de christelijke boodschap naar een levende

Duurzaamheid is belangrijk voor de Adventkerk. Ook *Advent* werkt mee aan een betere wereld, en wordt het gedrukt op papier dat het resultaat is van verantwoord bosbeheer. Onze drukker gebruikt inkt en op plantaardige basis en machines draaiend op groene stroom.

hoop. De Bijbel verkondigt dat God de wereld niet aan haar lot overlaat. Jezus Christus zal terugkeren om een einde te maken aan zonde, lijden, onrecht en dood. Als zevendedagsadventisten delen wij die hoop met miljoenen christenen wereldwijd. Wij geloven dat de Bijbelse profetieën wijzen op de nabijheid van Christus' wederkomst. Daarom leven wij vandaag vanuit Gods toekomst: wij dienen onze naaste, verkondigen het evangelie en wijzen op Gods belofte van een wereld

zonder verdriet, pijn en dood. In een tijd waarin veel mensen worstelen met onzekerheid, polarisatie en een gebrek aan perspectief, biedt deze hoop richting, moed en vertrouwen voor de toekomst. Met dit thema wil de Advent-redactie ons opnieuw bepalen bij deze hoopvolle boodschap en ons uitnodigen om vanuit die werkelijkheid te denken, te leven en vooruit te kijken. □

Enrico Karg *Hoofdredacteur & algemeen secretaris van de Nederlandse Adventkerk.*

JULI

Summerfair	5
Penningmeesterdag	5
Children's Ministries	
Emphasis Day	7

AUGUSTUS

Adventist Youth Congress	4-8
--------------------------	-----

SEPTEMBER

Open Monumentendag (Oud Zandbergen)	13
-------------------------------------	----

REDACTIE

Hoofdredacteur Enrico Karg

Redactie Silbert Elizabeth, Bert Hagenaars, Jeroen de Jager, Jeanette Lavies, Riemer Postma, Rob de Raad en Ruth Tiko.

Vormgeving Paul de Bruin – Limelight Design Studio

Foto omslag Raland/Shutterstock.com

Druk Van de Ridder – VdR Druk & print

Oplage 3.800 exemplaren

Verschijningsfrequentie 4 maal per jaar

Wanneer u het blad ADVENT niet meer wilt ontvangen, kunt u dat kenbaar maken via advent@adventist.nl

REDACTIEADRES

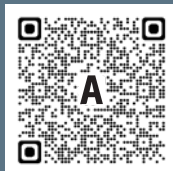
Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide

T: Landelijk Kantoor: 030 – 6939375 – **E:** advent@adventist.nl

W: www.adventist.nl of www.adventist.be

GIFTEN

Advent wordt gerealiseerd dankzij uw giften. De redactie bestaat voornamelijk uit vrijwilligers. Giften voor Advent kunt u overmaken op NL47 RABO 0117 7777 73 t.n.v. Kerkgenootschap der ZDA of gebruik de QR-code hiernaast. Voor financiële zaken, incl. donaties en wilsbeschikkingen, kunt u contact opnemen met de financiële afdeling via: finance@adventist.nl.

06 Weet Jezus nu wel of niet
wanneer Hij terugkomt?

10 Liever vandaag dan morgen:
Interview met Fred Oudekerk

24 Grote teleurstelling en het
hemels heiligdom

27 Boekbespreking N.T. White:
De revolutie die nog niet voltooid is

30
Waar is de liefde?

VERDER IN DIT NUMMER

- 04** Van het bestuur
- 12** Advent verwent
- 14** ADRA – Project Togo
- 16** Nieuws uit de wereldkerk
- 18** Kinderverhaal
- 20** Adventgeschiedenis in perspectief
- 23** Nieuws uit de regio
- 34** Verdieping bij de Sabbatschool
- 36** PS en Doopberichten
- 39** In Beeld
- 40** Van de voorzitter

De medewerkers van *Advent* wensen u een fijne zomer. Mogen we leven in de verwachting van Zijn komst, voorbereid en vol hoop.

Één stem Miljarden mensen

ONEVOICE27

Op 5 september dit jaar lanceert de Generale Conferentie een wereldwijde digitale evangelisatieactie, getiteld OneVoice27. Ook Nederland zal daaraan meewerken.

Tekst/Rob de Raad

Wat is OneVoice27?

OneVoice27 is een wereldwijd initiatief van de zevendedagsadventisten, geïnitieerd door de Generale Conferentie. Het doel is de wereldwijde kerk te verenigen in één gezamenlijke missie: het verkondigen van het evangelie van Jezus Christus met één stem. Het initiatief markeert de herdenking van ongeveer 2000 jaar sinds het begin van Jezus' bediening. Het project beoogt een gecoördineerde, wereldwijde evangelisatiebeweging waarin alle lagen van de kerk betrokken zijn: van individuele leden tot lokale gemeenten en kerkelijke structuren.

De kern van OneVoice27 is:

- een gezamenlijke, Christus-gerichte boodschap van hoop;
- wereldwijde afstemming in communicatie en missie;
- inzet van zowel digitale middelen als lokale evangelisatieactiviteiten.

Wanneer vindt OneVoice27 plaats?

OneVoice27 kent een gefaseerde opzet met twee belangrijke momenten. Deze actie zal 5 september 2026 van start gaan. Vanaf de lancering zal gedurende het hele jaar een opbouw van momentum plaatsvinden dat zijn hoogtepunt zal bereiken op 25 september 2027. Deze sabbat zal wereldwijd een oogstfeest zijn voor de vele evangelisatieactiviteiten die gedurende het hele jaar hebben plaatsgevonden. Eraan voorafgaand zal een 40-daagse periode van gebed worden gehouden van 23 juli t/m 31 augustus 2027.

Het initiatief wordt gedragen door de Generale Conferentie en wordt wereldwijd uitgerold via de verschillende divisies, waaronder de Trans-Europese Divisie waar wij onder vallen. Unies, lokale gemeenten en leden worden opgeroepen om hun eigen initiatieven te ontplooiën. Belangrijk uitgangspunt is dat OneVoice27 geen

puur top-down project is. Het is juist een gezamenlijke beweging waarin elke regio en gemeente de activiteiten uitvoeren.

Wat is de boodschap?

De inhoud van OneVoice27 is een Christus-gerichte boodschap van hoop, herstel en verlossing door Jezus Christus. De projectnaam is OneVoice27, maar de naam waarmee naar buiten getreden zal worden, is: 'Ik maak alle dingen nieuw'. Deze belofte van God komt uit het boek Openbaring. God belooft daarin de wereld te herscheppen en te vernieuwen. God zelf zal dan tussen de mensen wonen. Dat is de hoop die wij mogen verkondigen. De boodschap wordt ondersteund door Bijbelse thema's, bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) profetische lijnen uit Daniël en Openbaring. De boodschap richt zich op een brede doelgroep binnen en buiten de kerk. In regionale contexten waar een hoge mate van secularisatie

aanwezig is, is het raadzaam te kiezen voor een laagdrempelige benadering om het doel effectief te bereiken.

Hoe deel te nemen aan het project?

Deelname aan dit evangelisatieproject is mogelijk op verschillende manieren:

Op persoonlijk niveau:

Leden worden aangemoedigd hun geloof te delen via persoonlijke contacten, getuigenissen en sociale media, en actief deel te nemen aan gebed en Bijbelstudie.

Op gemeentelijk niveau:

Gemeenten organiseren evangelisatieactiviteiten, het verspreiden van lectuur zoals 'De wens der eeuwen', Bijbelstudies en lokale 'oogst'-momenten, met nadruk op follow-up en discipelschap.

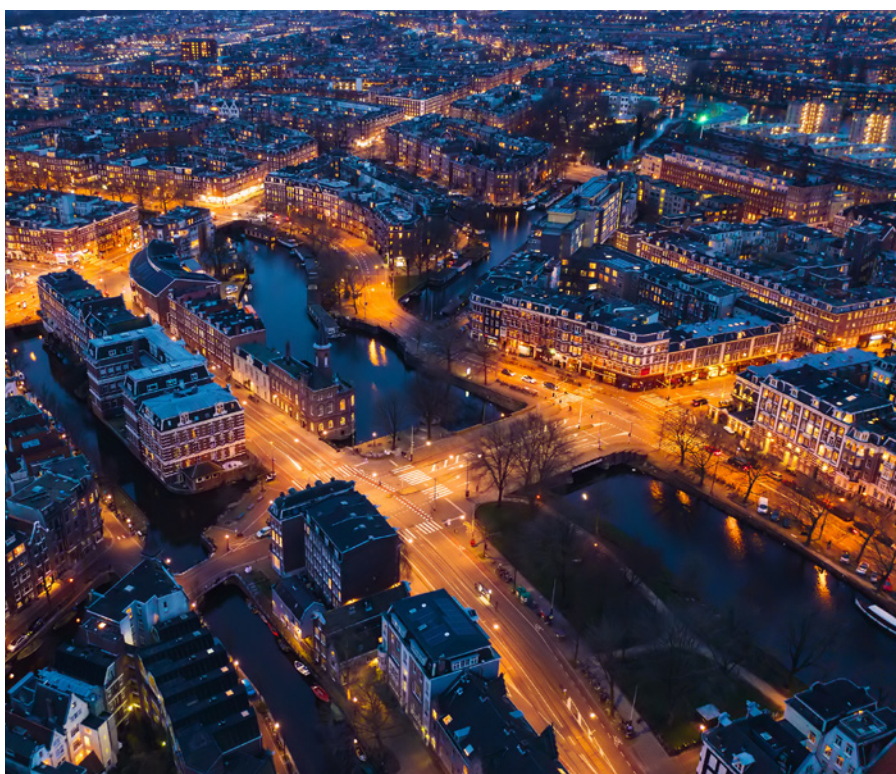
Op media en digitaal niveau:

Er wordt gebruikgemaakt van digitale middelen zoals sociale media, video en online campagnes om een breed publiek te bereiken. De kracht ligt in de combinatie van digitaal bereik en lokale opvolging.

Samenvattend OneVoice27 is een wereldwijd evangelisatie-initiatief waarin de volledige Adventkerk gezamenlijk toewerkt naar september 2027, met als doel één duidelijke boodschap van hoop in Jezus Christus uit te dragen via digitale middelen.

Uitvoer binnen de Nederlandse Unie

De Generale Conferentie zal voornamelijk de nadruk leggen op digitale evangelisatie door middel van Bijbelstudies, lezingen en sociale media. Het succes van dit wereldwijde initiatief hangt af van de capaciteit van predikanten

DeedMityay/Shutterstock.com

en lokale gemeenten. Zij moeten in staat zijn om geïnteresseerden die digitaal studies hebben gevolgd en die in contact willen komen met een gemeente bij hen in de buurt, te verwelkomen. In Nederland wordt op dit moment een begin gemaakt om de lancering van OneVoice27 op 5 september bekend te maken. Er is al een start gemaakt om vanuit de Nederlandse Unie gemeenten op regionaal niveau bij elkaar te brengen en te inspireren om plaatselijk nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Daarnaast komen er een aantal opleidingen. Gastvrijheid: hoe nieuwe mensen te verwelkomen. Begeleiding: om geïnteresseerde mensen op een goede manier te begeleiden. Bijbelstudies: hoe geef je die. En een opleiding in discipelschap. Aandacht heeft ook de vertaling van materialen van de wereldkerk in het Nederlands. Ook is de Nederlandse Unie betrokken bij een gezamenlijk traject met de Belgische Federatie en de Franse Unie om zelf digitaal materiaal te produceren.

Toogdag 2027

Volgend jaar is ook een jubileumjaar voor de kerk in Nederland. Dan bestaat de kerk 140 jaar. De Nederlandse Unie geeft invulling aan OneVoice27 en het 140-jarig jubileum door de organisatie van een Toogdag op 25 september 2027. Het is de bedoeling dat dit een oogstfeest van alle gemeenten en churchplants zal worden, afgewisseld met zang en muziek. Hiervoor is door het Landelijk Bestuur een comité samengesteld onder leiding van ds. Enrico Karg. Dit comité zal grotendeels bestaan uit personen die ook betrokken waren bij de organisatie van de Toogdag van 2023, zodat voortgebouwd kan worden op de opgedane ervaring en het bewezen model. Wij vragen u dit evangelisatieproject in uw gebeden te gedenken. We hopen en bidden dat we ook in Nederland een grote oogst mogen verwelkomen van nieuwe leden die Jezus willen volgen en dienen. □

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk.

AANKOMST		AANKOMSTHAL ∞		
JAAR	HERKOMST	POORT	TUJ	STATUS
1844	N-JERUZALEM	777	00:??	TELEURST.
1914	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
1967	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2000	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2026	N-JERUZALEM	777	00:??	ONBEKEND

Flight	Origin	Destination	Time	Status
1844	N-JERUZALEM	777	00:??	TELEURST.
1914	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
1967	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2000	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2026	N-JERUZALEM	777	00:??	ONBEKEND

Perfectil
SKIN, HAIR, NAILS

Nicole Scheerzinger

VITABIOTICS

All Gates
Premium Lounge
Toilets

SAVE

Weet Jezus nu wel of niet wanneer Hij terugkomt?

Zevendedagsadventisten hebben de wederkomst van Jezus in hun naam staan. Zó belangrijk is deze verwachting! Deze verwachting is gebaseerd op de belofte van Jezus die we kunnen lezen in Johannes 14 :1-3: 'Vertrouw op God en op Mij'. Vers 1 is zijn startpunt. Dan volgt de verzekering dat er ruim voldoende plek is voor iedereen. Jezus zorgt ervoor dat ook jouw plekje voorbereid en klaar is.

Daarna volgt een uiterst belangrijk stukje informatie.
*'Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom Ik terug.
Dan zal Ik jullie met me meenemen...'* (vers 3).

Tekst/Jan Rokus Belder

Jezus komt terug

Wanneer Jezus zegt dat Hij een plaats voor mij gereed gaat maken, geloof ik, en het is de uitleg van onze kerk, dat Hij doelt op zijn werk in het hemels heiligdom. Wanneer Hij daarmee klaar is, dan komt Hij terug. Dat is wat ik lees, zie en begrijp uit de woorden van Johannes 14:3. Jezus geeft zelf duidelijk aan dat het moment van zijn wederkomst, in zijn hand ligt.

Toch zegt Jezus in Matteüs 24:36 dat Hij, de Zoon, ook niet weet wanneer Hij terug zal komen. Alleen de Vader weet dat moment. Dat lijkt toch een beetje tegenstrij-

dig... weet Hij het nu wel of niet? Ik vind dat nog wel een uitdaging om daar een passend antwoord op te vinden. Ook in ons eigen kerkelijk verleden is geprobeerd deze woorden zo uit te leggen dat wij, nú, op z'n minst een idee kunnen hebben van het moment waarop dit gaat gebeuren.

Wanneer? Dat willen we weten!

Mijn uitgangspunt daarin is de oproep van Jezus in Johannes 14:1 'Vertrouw op God en op mij.' Dat betekent, denk ik, dat Jezus van ons vraagt om deze dingen aan Hem over te laten. Maar ja, loslaten is niet makkelijk en... we

willen toch wel heel graag iets meer weten.

De wens om toch op z'n minst iets te weten en te kunnen zeggen over het moment waarop Jezus terugkomt, is niet nieuw. Ook de leerlingen hadden deze vraag. Lees maar in Matteüs 24:3: 'Vertel ons, wanneer zal dat allemaal gebeuren en aan welk teken kunnen we uw komst en de voltooiing van deze wereld herkennen?' Deze vraag en de achterliggende behoefte is zó begrijpelijk, zó menselijk. Het lijkt erop dat Jezus in het vervolg van Matteüs 24 antwoord geeft op deze vraag en tegemoetkomt aan deze behoefte.

VOORBEREIDEN/WEDERKOMST

∞ juni 2026 | ∞

Hij komt immers met een lijstje aan tekenen en waarschuwingen. Het is alleen wel zo dat Jezus, voordat Hij met deze tekenen komt, eerst een duidelijke waarschuwing geeft. In vers 4 zegt Hij: *'Pas op dat niemand jullie misleidt.'*

Ik denk dat het verstandig is deze waarschuwing heel serieus te nemen. Zodra je kijkt naar tekenen als aanwijzing voor de nabijheid van de komst van Jezus, loop je groot gevaar. De geschiedenis staat bol van de ervaringen van mensen die, zowel binnen als buiten kerkelijke kaders, hebben voorspeld dat het einde NU nabij is. Zo komt de geloofwaardigheid onder druk te staan wanneer het, voor de zoveelste keer, niet uitkomt wat door mensen voorspeld is.

De tekenen zijn algemeen

Misschien valt het je ook op dat de tekenen die Jezus noemt opvallend algemeen zijn. *'Oorlogen en dreiging van oorlog'*. Welk jaar kun je aanwijzen in de wereldgeschiedenis waarin er geen oorlog was? *'Hongersnoden, aardbevingen, onderdrukking, verraad'* en opnieuw dezelfde vraag. Welk jaar kun je aanwijzen waarin er niets van dit alles aan de hand was?

Mijn conclusie geef ik je om over na te denken. Die is: het is nooit de bedoeling van Jezus geweest, om ons hier een soort spoorboekje te geven waarlangs we de geschiedenis

kunnen leggen. Om vervolgens te kunnen zien waar we staan ten opzichte van het moment van de wederkomst. Wat Jezus wél zegt, is dat Hij zijn volgelingen oproept om stand te houden tot het einde (Matteüs 24: 13). Daarmee verwijst Hij direct terug naar vers 4, de waarschuwing om op te passen voor de misleiding. Kortom: onze boodschap gaat over het feit van de wederkomst, niet de tijd ervan.

Jezus stelt onomwonden dat niemand weet wanneer Hij terugkomt

Jezus zegt in vers 14 van Matteüs 24, dat bijvoorbeeld het verkondigen van het evangelie een goede invulling is. Een van de elementen van dat evangelie is de verkondiging van het **feit** dat Jezus terugkomt. Maar we hebben niks te zeggen over de **tijd** waarop dat zal gebeuren. Samengevat: Onze boodschap gaat over het FEIT, niet de TIJD. En, nogmaals, dit is de conclusie die ik hieruit heb getrokken, ik nodig je uit hier zelf over na te denken en je eigen conclusies te trekken.

Tekenen van de eindtijd: welke?

Het valt mij verder op dat bij de 'tekenen van de eindtijd' er bijna altijd en alleen maar aandacht

is voor de tekenen zoals Jezus die noemt in Matteüs 24. Daar gaat het over oorlog, aardbeving, honger etc. We horen weinig over de eindtijdttekenen die Paulus noemt in bijvoorbeeld 2 Timoteüs 3:1-5. Daar gaat het om zaken die, in ieder geval het grootste deel van mijn leven, deel hebben uitgemaakt van onze westerse leef- en denkwereld. Paulus noemt daar onder andere egoïsme, geldzucht, arrogantie, laster, meer liefde voor genot dan voor God en een schijn van vroomheid. Ik denk dat het belangrijk is om ook dit gedeelte mee te nemen in onze overwegingen. Waarom zou je menen dat de wederkomst nu heel dichtbij is, omdat er oorlog is, of een aardbeving, terwijl je datzelfde niet zegt op basis van de dingen die Paulus noemt in 2 Timoteüs?

Dus, of het nu gaat om de gruwelen van oorlog en geweld, of de gruwelen van de hebzucht en geldzucht, Gods Woord maakt duidelijk dat voor geen van deze aspecten ruimte is in zijn koninkrijk. In Gods koninkrijk gaat het om heel andere dingen. Jezus zelf laat dat zien in de manier waarop Hij naar ons toekwam. Als voorbeeld mag Filippenzen 2: 5-8 dienen:

⁵Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. ⁶Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, ⁷maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, ⁸heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis.'

Jezus was bereid heel veel op te geven, in ons belang. Hij roept ons op in dat spoor ons leven te leiden. Door daarmee bezig te zijn vul je je leven in als christen, als kind van zijn koninkrijk.

AANKOMST		AANKOMSTHAL ∞		
JAAR	HERKOMST	POORT	TUJD	STATUS
1844	N-JERUZALEM	777	00:??	TELEURSTELLING
1914	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
1967	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2000	N-JERUZALEM	777	00:??	VERTRAAGD
2026	N-JERUZALEM	777	00:??	ONBEKEND

Slaapt.

Afgeleid.

Ongeduldig.

Draag het evangelie uit

In dat licht keer ik nog even terug naar Matteüs 24. Jezus stelt onomwonden dat niemand weet wanneer Hij terugkomt (vers 36). Dat hoeven wij niet te weten, daar hoeven we geen onderzoek naar te doen. Vergelijk ook Handelingen 1:6-8: de leerlingen grijpen het laatste moment aan, vlak voordat Jezus naar de hemel gaat. Ze stellen nog die éne, laatste, prangende vraag: *'Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?'* Het antwoord van Jezus laat niets aan duidelijkheid te wensen over: *'Het is niet jullie zaak om te weten wat de Vader in zijn macht heeft vastgesteld over de tijd en het ogenblik waarop deze gebeurtenissen zullen plaatsvinden'*. Jezus zegt daar: *'Bemoei je er niet mee, DIT gaat je niks aan. Jullie hebben een andere taak. Wacht op de heilige Geest en draag het evangelie uit'*.

Wat volgt in Matteüs 24 na vers 36 is een aantal voorbeelden, met een duidelijk doel gegeven. De tijd van Noach is het eerste voorbeeld. De mensen leefden hun leven, trouwden, aten en dronken, maar 'men wist niet dat de vloed zou komen'. De mensen waren zó bezig en in beslag genomen door

/Je moet altijd goed voorbereid zijn, is de boodschap

de zaken van het dagelijks leven dat ze geen erg hadden in en geen kennis hadden van de komende verwoesting. De overige voorbeelden van Jezus maken datzelfde punt: wees altijd voorbereid, want je weet het moment niet. Dus moet je altijd goed voorbereid zijn, is de boodschap. Afrondend geeft Jezus ons een advies en opdracht. Zó kunnen we ons wél en goed voorbereiden. Het is de gelijkenis in Matteüs 24:45-50. Het gaat daar over iemand die verstandig en zorgzaam is, op tijd voedsel geeft. Lees het nog eens rustig door. Wellicht een mooie verbinding met Filippenzen 2:5-8?

Ik zie in ieder geval een directe lijn naar de grote opdracht die Jezus ons heeft toevertrouwd, steeds in andere woorden beschreven, steeds dezelfde opdracht: deel de blijde boodschap met de mensen om je heen. Ja, deze wereld is corrupt, ellendig en er is heel veel mis. Toch is er een heel mooie oplossing op komst. Jezus komt terug en maakt dan voorgoed een einde aan alle leed, onrecht en ellende. Adventisten zijn mensen van het Woord. Ik nodig je graag uit dat Woord te blijven lezen, bestuderen en uitleven.

'Gelukkig de dienaar die daarmee bezig is wanneer zijn Heer komt', Matteüs 24:46. ▣

'Liever vandaag dan morgen'

DE GROTE WENS VAN FRED OUDEKERK

'Zo veel mogelijk mensen moeten mee naar de nieuwe hemel en aarde'
Bij het verlaten van het landelijk kantoor van de Adventkerk in Huis ter Heide kijkt Fred Oudekerk uit over het landgoed Oud Zandbergen. In herinnering: 'Ik heb hier zo vaak gespeeld en gekampeerd. Een prachtige tijd.' Hij heeft dan in het daarvoor afgenomen interview zijn visie gegeven over het thema 'voorbereiden op de wederkomst'. Fred Oudekerk spreekt met passie over zijn geloof en spreekt zijn hoop uit over de wederkomst. 'Liever vandaag dan morgen.'

Tekst/Jan Spijk

In 2024 ging Fred Oudekerk met pensioen. Hij werkte 43 jaar bij de Inspectie Invoerrechten en Accijnzen in diverse functies bij de Belastingdienst/ministerie van Financiën. Sinds zijn pensioen heeft Fred nog meer tijd om voor te gaan in kerkdiensten op de sabbat en zich te verdiepen in de wederkomst van Christus. De adventistische boodschap kreeg hij van huis uit mee, want zijn ouders waren overtuigd lid van de adventkerk in Arnhem. Hij kijkt er in dankbaarheid op terug. 'Ik heb daar de beste herinneringen aan. In de kerk had ik als het ware allemaal ooms en tantes. Een warme omgeving. Dat neemt niet weg dat ik ook ups en downs heb gehad in mijn geloofsleven.'

Ellen White

Waar hij zeker wel enige tijd moeite mee had, was dat hij opgroeide in een kerkgemeenschap met een profetes: Ellen White. Zij is een van de pioniers van de kerk en nog altijd wordt ze op handen gedragen. Fred wilde toen wel uitzoeken hoe dat precies ontstaan

was. Op die manier belandde hij samen met een andere adventist rond 1978 op de plek waar Ellen White in San Francisco (Verenigde Staten) gewoond had. 'We kwamen 's avonds in het donker aan op een berg met een klooster. Een stokoude monnik deed open en wij vertelden dat we op zoek waren naar het huis van Ellen White. Tot onze verassing zei hij: dit is het huis waar de engelen kwamen. En de monnik zei dat hij het licht daar zelf had gezien. Toen zeiden we wel tegen elkaar: als zij het licht hebben gezien, moet daar wel iets gebeurd zijn. In ieder geval ben ik nog verschillende keren teruggekeerd. Ook met mijn ouders en mijn vrouw. Inmiddels heb ik alle boeken van haar gelezen.'

Voorbereiding op de wederkomst

Sommige mensen in de Adventkerk vinden dat het thema 'wederkomst' een beetje ondergesneeuwd raakt, maar Fred Oudekerk denkt dat het omgekeerde het geval is. 'Het spreekt heel veel mensen aan merk ik als

ik preek in het land. Ik preek ook veel in Duitsland en daar leeft het ook enorm', is Freds overtuiging. Als hij 's morgens ontwaakt, is niet zijn eerste gedachte: de wederkomst van Christus is aanstaande. Toch is zijn overtuiging dat misschien wel 95 tot 98 procent van alle profetieën vervuld zijn. Maar of hij het nog in zijn leven mee gaat maken weet hij uiteraard niet. Fred vertelt over de laatste dagen van zijn moeder die in woonzorgcentrum Vredenoord (vlak bij het landelijk kantoor) verbleef. 'Vlak voor het slapen gaan zei ze altijd tegen mij: tot morgen of anders tot die morgen. Toen zij uiteindelijk stierf, liet ze mijn hand los. Ze sloep in alle rust in. Mijn moeder was absoluut overtuigd van het geloof en voorbereid op de wederkomst. Uiteraard wist ze ook niet wanneer. Ik leef ook zo: ik ben elke dag voorbereid. De teksten in Daniël en Openbaring zijn daarover duidelijk. Daar staat het verlossingsplan beschreven. Jezus zei niet voor niks: het is volbracht.'

Preken in drie talen

Fred Oudekerk spreekt vrijwel elke sabbatmorgen in zowel Nederland als Duitsland ('mijn agenda zit voor twee jaar helemaal vol'). Ook gaat hij voor in Engelstalige kerken (bijvoorbeeld Risdac in Rotterdam). Hij ziet wel verschillen in beide landen. Over de Nederlandse kerk is hij ook wel hard, omdat hij te veel discriminatie ziet. 'Een adventist is een adventist. Gekleurd of niet. Ik heb dit ook heel scherp meegekregen van mijn ouders. Je discrimineert niet. Veel Nederlandse gelovigen hebben een probleem met gekleurde mensen.' Hij sluit zelfs niet uit dat dit de wederkomst blokkeert. 'Ellen White schreef dat God misschien al was teruggekomen als wij ons werk als mensen beter hadden gedaan. De neuzen moeten dezelfde kant op, dat is onze opdracht. Wat dat betreft zie ik wel een verschil met de kerk in Duitsland.'

Hij vindt de geschiedenis en oorsprong van de kerk heel belangrijk. In zijn preken in het land besteedt Fred daaraan altijd veel aandacht. 'We leven uiteraard in een andere tijd, maar de boodschap is niet veranderd: er is niets nieuws onder de zon. Als jongere wilde ik weten wat die pioniers geloofden. Ik hoor heel vaak na

afloop van de dienst dat mensen zeggen: dat heb ik nooit geweten.' Hij merkt dat jongeren in de kerk heel nieuwsgierig zijn naar de boodschap rond de wederkomst in de Bijbel. Hij geeft ook de autobiografie van Ellen White weg aan de jeugd zodat ze zich kunnen verdiepen in haar geloofsleven en visie. 'Ze zouden het liefst Daniël en de Openbaring bestuderen, maar ze

hebben daar wel hulp bij nodig,' benadrukt Fred. In zijn werk maakte hij al presentaties en dat doet hij nu ook voor de kerk. Fred legt uit hoe hij werkt: 'Ik heb nooit iets op papier. Wel maak ik een presentatie van mijn verhaal. Ik zeg altijd: je plaatje is je verhaal. Doe het met steekwoorden. Dat werkt het beste om de aandacht van je publiek vast te houden. Ik heb dat geleerd van mijn vader die in mijn jeugd net zo werkte. Hij deed dat met dia's. Dat werkte ook heel goed.'

Workshop in Lelystad

Naast preken geeft Fred Oudekerk ook regelmatig workshops over de eindtijdsprofetieën en het adventistisch gedachtengoed. Recent deed hij dat op sabbatmiddag bij Speranza Lelystad. Hij is best enthousiast over het initiatief van de wereldkerk met de titel *One Voice 27*. 'Je moet met één

mond spreken. Dat betekent het thema. Ik vind dat we dat ook als Nederlandse kerk moeten uitrollen. Om ook aan niet-adventisten te vertellen wie Jezus was en wat zijn werk inhield. Ik heb het project uitgetekend en Lelystad was de eerste gemeente waar ik het heb laten zien.' Inmiddels heeft hij een vertaler gevonden die een tweetal boeken, die dit project ondersteunen gaat vertalen naar modern Nederlands.

/ Leef je geloof uit. Doe iets met je geloof

In Lelystad legde Fred in drie stappen uit hoe je je als gelovige kunt voorbereiden op de wederkomst en belangstellenden kunt meenemen. Hij legt uit: 'Het begint met bidden tot God, leer je inleven in de persoon van Jezus Christus en bestudeer Daniël en Openbaring. Ik zeg altijd: die boodschap moet de straat op. Bij mij is de preek nooit hetzelfde, maar de boodschap wel.'

Tijdens het interview komt Fred als een gemotiveerd en geestdriftig adventist over die eigenlijk maar één ding wil zeggen: 'Leef je geloof uit. Doe iets met je geloof. Ik hoor iets te vaak dat jongeren zeggen dat ze niet gehoord worden in de kerk. Ik was een keer in de kerk in Den Haag waar de jeugd zelf de dienst invulde. Dat deden ze super goed, maar wel op hun eigen manier. Waarom wil je dat iemand naar de kerk gaat of zevendedagsadventist wordt? Is de voorbereiding op de wederkomst angst of omdat je zoveel mogelijk mensen wilt meenemen naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde? Ik geloof in dat laatste.' ▣

Jan Spijk is communicatieadviseur bij het landelijk kantoor van de Nederlandse Adventkerk.

GELOOFS PUNTEN

In de 28 geloofspunten van de Adventkerk komt in punt 25 de wederkomst ter sprake. Enkele citaten hieruit: *'De wederkomst van Christus is de gezegende hoop van de kerk, de grootste climax van het evangelie.'* En verder: *'Het feit dat de meeste profetische lijnen vrijwel geheel in vervulling zijn gegaan en de huidige toestand in de wereld, tonen aan dat Christus' komst op handen is.*

Advent verwent

Advent Verwent met een roti-rol

Een opgerolde roti vol met lekkere dingen, aangevuld met je favoriete sla, een heerlijke maaltijd. Veel ingrediënten zijn te koop op de markt of bij Surinaamse winkels. De ingrediënten zijn voor 6 roti-rollen. Dit is veel, maar je kunt ze bewaren in aluminiumfolie in de diepvries.

Tekst/Jeanette Lavies

Bereidingstijd: 45 minuten.

Voor: 6 stuks

Ingrediënten

Voor de aardappelvulling:

- 1 ui gesnipperd
- 2 fijngehakte teentjes knoflook
- Zonnebloemolie
- 3 theelepels Surinaamse masala
- 1 theelepel kurkumapoeder en
- 1 theelepel korianderpoeder
- ½ theelepel pimentpoeder
- 1 theelepel tomatenpuree
- 1 vegetarisch bouillonblokje
- 500 gram aardappels, geschild en in grove blokken gesneden
- 300 gram kousenband
- Zout en zwarte peper

Voor de kikkererwten:

- ½ ui gesnipperd
- 3 fijngehakte teentjes knoflook
- Zonnebloemolie
- 400 gram kikkererwten uit pot of blik, afgespoeld en drooggedept
- ½ eetlepel Surinaamse masala
- 1 eetlepel tomatenpuree
- Zout
- Optioneel: Madame Jeanette (pepertje)

Rest:

- 6 rotivellen (aardappelvariant)
- 6 eieren
- Grof gehakte selderij
- Surinaamse sambal

Bereiding

1. Maak eerst de aardappelvulling.

Fruit de ui een paar minuten in 2 eetlepels zonnebloemolie. Toevoegen: de knoflook, masala, kurkuma, korianderpoeder, piment en tomatenpuree. Verkruimel het bouillonblok erboven en schenk 1 eetlepel water in de pan. Bak op middelhoog vuur tot het heerlijk gaat geuren.

2. Schep de stukjes aardappel en kousenband erdoor, meng goed met de specerijenpasta en schenk er 250 ml water bij. Roer nog een keer goed door. Zet de deksel iets schuin op de pan en laat 20 minuten stoven totdat de aardappel gaar is. Roer regelmatig en als het te droog wordt, wat water toevoegen. Proef halverwege en voeg naar smaak extra zout en/of peper toe. Zorg dat het geheel niet te droog is.

3. Voor de kikkererwten: fruit de ui en knoflook een paar minuten in een hapjespan in 4 eetlepels zonnebloemolie. Voeg de kikkererwten toe samen met

de masala en de tomatenpuree. Roer goed door. Bak ongeveer 15 minuten op middelhoog vuur terwijl je regelmatig roert. Breng eventueel op smaak met zout en peper.

4. In de tijd dat de kikkererwten bakken ga je de eieren koken. Voor een halfzachte dooier 6 minuten. Laat de eieren schrikken in koud water. Pel ze en snijd ze in partjes.

5. Warm de rotivellen op in oven of magnetron. Leg in het midden wat aardappelvulling, een royale schep van de kikkererwten, wat partjes ei en strooi er gehakte selderij over. Vouw de beide kanten over de vulling en rol daarna de andere zijde op tot je een rol hebt. Snijd deze doormidden en serveer. Verpak de overige rollen in aluminiumfolie. Na ontdooiing warm je ze op in de oven.

Reageren

Heeft u een lekker vegetarisch of veganistisch recept? Stuur het op naar advent@adventist.nl met beschrijving. Dan kijken we of het geschikt is om in Advent Verwent te plaatsen.

Jeanette Lavies is vrijwilliger en lid van de gemeente Den Haag.

PROJECT TOGO

'Je kunt vandaag niet mee'

Stel u zich eens voor: uw kind staat 's ochtends klaar om naar school te gaan. Maar u moet zeggen: 'Je kunt vandaag niet mee. We hebben geen geld voor school.' Dat is de dagelijkse werkelijkheid van veel ouders in Togo, Afrika.

Tekst/**Noortje van Ooijen**

Souka Tileti, een moeder uit de wijk Gbonvié, vertelt ons: *'Als mijn kinderen thuis moeten blijven terwijl anderen naar school gaan, huilen ze. Ze vragen: Waarom moet ik thuisblijven? Dat breekt mijn hart. We doen alles wat we kunnen, maar het lukt ons niet.'* In deze wijk leven gezinnen van twee euro per dag. Er is simpelweg geen geld voor schoolgeld, schriften of een

schooltas. Kinderen worden naar huis gestuurd, omdat hun ouders het onderwijs niet kunnen betalen. Soms zitten ze maandenlang thuis. Daarom ondersteunt ADRA Nederland 350 kwetsbare kinderen van vier tot twaalf jaar met onderwijs. We zorgen voor schoolspullen en betalen waar nodig het schoolgeld. Ook helpen we oudere jongeren om een beroepsopleiding af te ronden. Zo krijgen zij uitzicht op werk en bouwen zij mee aan een betere toekomst voor hun gemeenschap. Een schoolhoofd vertelt ons: *'Vorig jaar hadden we schoolpakketten, maar veel te weinig. Er waren meer kinderen dan spullen.'* Met uw hulp kunnen we ervoor zorgen dat geen enkel kind meer wordt weggestuurd.

Een leerling met haar versleten rugzak

Wat is er nodig?

Schriften, pennen, schooltassen. Basisbenodigdheden die voor ons klein lijken, maar in Togo het verschil maken tussen thuiszitten of leren lezen en schrijven. Met uw gift kunt u vandaag het leven van een kind veranderen:

Met €25 geeft u een kind een compleet schoolpakket.

Met €75 helpt u een kind een schooljaar lang onderwijs volgen.

Met €150 ondersteunt u een jongere bij het afronden van een beroepsopleiding.

Met €350 maakt u onderwijs mogelijk voor meerdere kinderen tegelijk.

Uw steun herstelt niet alleen motivatie en schoolplezier. U geeft kinderen waardigheid, hoop en een toekomst.

Geef wat u kunt missen. Samen zorgen we ervoor dat kinderen in Gbonvié weer met blijdschap naar school kunnen gaan. Hartelijk dank namens de kinderen in Togo!

Help jij mee dat geen enkel kind onderwijs mist?

Gebruik de QR-code hieronder

of doneer via rekeningnummer NL68 ABNA 0888 6568 82 onder de vermelding 'Onderwijs Togo'.

ADRA Nederland

Wilt u meer weten over de projecten van ADRA? Neem dan een kijkje op onze website: www.adra.nl. Ook kunt u contact met ons opnemen via de e-mail: info@adra.nl of via de telefoon: **030-6917584**. Hopelijk horen we snel van u! ☑

Noortje van Ooijen is medewerker Communicatie van ADRA Nederland.

DUITSE UNIES/ SAMENGEVOEGD

Tijdens de voorjaarsvergadering van het wereldbestuur van de Adventkerk in Silver Spring (VS) op 14 april jl., werd besloten om de Noord-Duitse Unie en de Zuid-Duitse Unie tot één organisatorische eenheid samen te voegen. Dit besluit wordt ter ratificatie nog voorgelegd aan het volgende wereldcongres in 2030. Dit is echter een formaliteit.

Al enkele tientallen jaren was er overleg, en waren er diverse studiecmissies, over een mogelijke reorganisatie van de Duitse Adventkerk. Gaandeweg groeide de overtuiging dat een samengaan van beide unies in het belang zou zijn van efficiency en missionaire slagvaardigheid. In de afgelopen jaren werd de samenwerking tussen de twee unies steeds hechter.

Het aantal adventisten in Duitsland bedraagt nu ruim 34.000. Zij komen bijeen in 540 gemeenten die georganiseerd zijn in zeven conferenties.

In 2022 stemden afgevaardigden van de twee Duitse Unies al in grote meerderheid voor het in gang zetten van het integratieproces.

Foto: © Steve Kamatis / APD

NIEUW PERSPECTIEF/ GESCHIEDENIS VAN HET ADVENTISME

Er is een nieuw boek verschenen over de geschiedenis van de Adventkerk. Het is een mijlpaal in de historiografie van het adventisme, vanaf het ontstaan van de kerk in het Noordoosten van de Verenigde Staten tot de huidige wereldomvattende beweging met ongeveer 25 miljoen leden. In dit 317 bladzijden tellende boek bieden de historici Michael W. Campbell en Edward Martin Allen een fascinerend overzicht van de groei en de interne en externe ontwikkelingen van de Adventbeweging. Anders dan bij de meeste boeken over dit onderwerp ligt de nadruk niet langer op Noord-Amerika, maar vooral ook op Afrika, Azië, Europa en Australië. De titel van het boek—*A Global History of Seventh-day Adventists*—benadrukt dit

A Global History of SEVENTH-DAY ADVENTISTS

Michael W. Campbell | Edward Martin Allen

aspect. Het boek is uitgegeven door Eerdmans, een prominente Amerikaanse uitgever van theologische boeken. Het is te bestellen o.a. via Amazon.

KERKGEBOUW ARUBA/ WORDT NATIONAAL MONUMENT

De regering van Aruba heeft het kerkgebouw van de zevendagsadventisten aan de Bernhardstraat in San Nicolas de status verleend van nationaal monument. Het markante gebouw dat in 1936 in gebruik werd genomen, is hiermee het eerste adventistische kerkgebouw op het eiland dat deze beschermde status krijgt. Tijdens de plechtigheid op 22 april 2026 onthulde de

Arubaanse premier Mike Eman samen met kerkleiders het officiële monumentenschild.

Naast de erkenning werd ook een restauratieovereenkomst getekend om de historische structuur voor toekomstige generaties te behouden. De restauratiewerkzaamheden zullen naar verwachting op korte termijn van start gaan.

De kerk van Aruba heeft ongeveer 1.400 leden, die samenkomen in 11 gemeenten.

**ACTIE OP MOZAMBIQUE/
CHRISTUS ONZE HOOP**

Onder het thema *Christ our Hope* is op 10 mei de grootschalige evangelisatiecampagne *Impact Mozambique 2026* van start gegaan. Op niet minder dan 1.700 locaties, verspreid over de tien provincies van dit Portugeestalige land in zuidelijk Afrika, zullen samenkomsten en tal van andere activiteiten worden georganiseerd. Het doel is niet alleen vele duizenden nieuwe geloofsgenoten te verwelkomen in de ruim 2.600 gemeenten met in totaal

382.000 leden, maar ook hoop te bieden aan een natie die de littekens draagt van veel jaren van onrust en geweld, en van verschillende zware natuurrampen. Bij de diverse activiteiten wordt vooral een beroep gedaan op de betrokkenheid van elk kerklid.

De wereldwijde groei van de Adventkerk is in belangrijke mate het gevolg van de snelle ontwikkeling van de kerk in Afrika. Ongeveer 45 percent van alle adventisten woont nu op het Afrikaanse continent.

Predikanten arriveren op Mozambique voor grote evangelisatiecampagne.

**ADVENTKERK GRIEKENLAND/
KRIJGT NIEUWE
VOORZITTER**

Op 6 maart 2026 werd ds. Robert S. Folkenberg gekozen tot de nieuwe voorzitter van de Adventkerk in Griekenland. Folkenberg is een ervaren bestuurder met een brede internationale ervaring. Hij was gedurende bijna tien jaar de leider van de kerk in China en

spreekt vloeiend Mandarijn. Zijn laatste functie was conferentievoorzitter van de Southern New England Conference (Connecticut, Rhode Island en Massachusetts). Folkenberg is de zoon van de voormalige voorzitter van de Generale Conferentie (1990-1999).

De Adventkerk in Griekenland is een kleine geloofsgemeenschap van iets minder dan 500 leden die voor enorme uitdagingen staat in een religieuze en culturele omgeving die bepaald wordt door de Grieks-Orthodoxe traditie. Sinds 1985 valt de Griekse Adventkerk onder de bestuurlijke paraplu van de Trans-Europese Divisie. De Nederlandse predikant Herman J. Smit was van 1989 tot 1995 voorzitter van de "Greek Mission."

**VOLLEDIGE OVERHEIDSERKENNING/
VILLA AURORA**

Veertig jaar geleden werd een "concordaat" gesloten tussen de Italiaanse overheid en de Adventkerk, waarin de rechten en een aantal belangrijke voorrechten van de kerk in Italië werden geregeld. Als aanvulling op de regelingen die destijds tot stand kwamen is nu bepaald dat *Villa Aurora*, de universitaire onderwijsinstelling in Florence, voortaan ook de bevoegdheid heeft om doctorsgraden te verlenen. Tot nu toe konden studenten er, evenals aan een aantal andere kerkelijke academisch instellingen zoals Friedensau Universiteit en Newbold College een mastergraad behalen. Nu is *Villa Aurora* de eerste adventistische universiteit in Europa waar studenten kunnen promoveren in de theologie.

De Italiaanse adventistische universiteit werd in 1940 opgericht. In 1947 kocht de kerk een historische 13e-eeuwse villa aan de rand van Florence, als basis voor de universiteit. Enkele jaren geleden werden in een nieuw gebouw de collegezalen, de mensa en de bibliotheek gehuisvest.

Reinder Bruinsma is emeritus predikant.

Benjamin plant een boom

An de rand van de woestijn in het noorden van Afrika woont Benjamin. Hij woont daar samen met zijn vader en zijn moeder. Benjamin loopt al een tijdje met een idee in zijn hoofd. Hij wil heel graag een boom planten. Het liefst wil hij dat het een hele grote boom is met veel vruchten. Dan kan hij veel lekker fruit uitdelen in zijn buurt.

Tekst/Ruth

Benjamin gaat zaadjes kopen

Benjamin heeft zijn zakgeld bij elkaar gespaard en gaat op pad naar de markt. Daar koopt hij bij een kraampje een wit zakje met zaadjes. Het zijn zaadjes voor een mooie abrikozenboom. Voordat de koopvrouw op de markt hem het witte zakje meegeeft zegt ze: 'Let goed op dat je de boom genoeg zonlicht geeft'.

Hij knikt en neemt het zakje met boomzaadjes mee. Benjamin houdt de woorden van de koopvrouw goed in zijn hoofd terwijl hij zoekt naar de perfecte plek om zijn boom te planten. Als eerste loopt hij naar een plek vlak bij zijn tent in de woestijn. Hij kijkt om zich heen. Hier is meer dan genoeg zonlicht, denkt hij tevreden.

Planten in de woestijn

Benjamin plant het zaadje in het zand. Hij doet zijn best om zo goed mogelijk het zaadje in de grond te verzorgen en hij let goed op dat er geen vogels komen die het zaadje uit de grond pikken. Langzaam begint een klein plantje uit de grond te groeien, maar helaas droogt de plant heel snel uit. Benjamin vindt dit erg jammer. Hij had zó zijn best gedaan.

Terwijl Benjamin sip kijkt naar het droge boompje komt er een reiziger langs. Hij ziet Benjamin naast de kleine droge boom staan. De reiziger zegt tegen Benjamin: 'Het is moeilijk om hier iets te planten, want de grond is hier heel droog en er is véél te veel zon. Het is beter als een plekje zoekt waar een boompje meer water heeft'.

Planten op de zee

Benjamin houdt de woorden van de reiziger goed in zijn hoofd. Hij pakt de zak met de overige zaadjes en gaat verder op zoek naar een mooie plek om een boom te planten. Hij loopt heel ver totdat hij in de verte tussen de zandduinen de zee ziet liggen. Benjamin ziet de zee liggen en denkt bij zichzelf: Dit ziet er uit als een goede plek voor een boom. Er is zon, maar niet te veel zon en er is meer dan genoeg water. Genoeg voor een heel bos!

Hij stapt met zijn zakje boompitten in een bootje en peddelt van de kust. Dan pakt hij een pit uit het zakje en legt het in de zee. Benjamin doet zijn best om het zaadje zo rustig mogelijk in het water te leggen en wacht geduldig af. Helaas begint er helemaal niets te groeien. Benjamin is weer sip. Hij had zo zijn best gedaan, maar het was weer niet gelukt.

Een schipper vaart langs het bootje van Benjamin en ziet hem verdrietig in het water kijken. 'Wat is er aan de hand?' vraagt de schipper. Benjamin vertelt dat hij een boom wil planten en dat het weer niet is gelukt. 'Eigenlijk kun je hier helemaal geen abrikozenboom planten. Een boom heeft lucht nodig en kan daardoor niet groeien in het water', legt de schipper uit. Benjamin bedankt de schipper en gaat weer op pad. Hij wil nog niet opgeven en zoekt verder naar een goede plek voor het planten van zijn boom.

Planten in een groen veld

Zijn zak met boomzaadjes is een stuk lichter geworden. Benjamin blijft lopen totdat hij bij een uitgestrekt groen veld komt. Hij denkt bij zichzelf: Dit is een goede plek om een boom te planten. Er is zon, maar niet té veel zon. Het regent hier vaak, dus er is ook genoeg water. En er is hier ook veel lucht voor de boom om te groeien. Uit het zakje pakt Benjamin een boomzaadje en plant het in de grond. Hij verzorgt het weer zo goed als hij kan met alle lessen die hij heeft geleerd van de keren dat het niet was gelukt.

Na een paar dagen ziet Benjamin dat er een klein boompje begint te groeien. Wat is hij blij! Elke dag komt Benjamin langs om de boom water te geven. Het boompje groeit uit tot een grote boom waar heel veel abrikozen in groeien. Het fruit van de boom deelt Benjamin uit aan zijn familie, de koopvrouw op de markt, de handelaar in de woestijn, de schipper op zee en alle andere mensen die hij tegenkomt!

BOODSCHAP

Als Benjamin had opgegeven in de woestijn of op zee, dan had hij nooit zijn mooie boom kunnen planten. Hij leerde van de keren dat het misging en gaf niet op. Door het te blijven proberen is het uiteindelijk toch gelukt. Als wij van plan zijn om iets goeds te doen, maar als dit best moeilijk wordt, dan zegt God dat we niet moeten opgeven. Hij wil dat we in Hem vertrouwen en in onszelf. Want God is degene die zijn kracht met ons deelt en altijd met ons mee gaat.

Bijbeltekst – Jozua 1:9

Ik gebied je dus: wees vastberaden en standvastig, laat je door niets weerhouden of ontmoedigen, want waar je ook gaat, de HEER, je God, staat je bij.

Ruth is lid van de gemeente Huis ter Heide en verzorgt daar regelmatig het kinderverhaal.

In de eerste drie artikelen over hoe de adventboodschap naar Europa kwam. Aan bod kwamen het voorbereidende werk daartoe in Amerika en waarom het tot 1874 heeft geduurd voordat J.N. Andrews daarheen ging. Daarna gingen we in op de vraag hoe de pioniers de noodzaak hebben ervaren van publicaties in andere talen. De eerste Duitse publicatie kostte nogal wat moeite en daar is het nodige over terug te vinden. Dan verschijnt ineens ook het eerste Nederlandse geschrift. Dit keer kijken we naar de man die als eerste de oceaan overstak.

Dit keer deel 4: **De eerste Europese, adventistische zending**

Tekst/Thijs de Reus

De eerste Europese zending was niet J.N. Andrews zoals we eerder meldden. Hij werd weliswaar als eerste officieel door de kerk uitgezonden, maar hij was niet de eerste adventist die vanuit Amerika naar Europa ging. Dat was Michael Belina Czechowski.

De kerk is hem veel dank verschuldigd en die heeft hij lang niet altijd gekregen. Hij wordt vaak weggezet als 'een controversieel figuur'. Het beeld dat vaak wordt geschetst is dat van een 'goede J.N. Andrews' en 'een slechte Czechowski'.¹ De dieperliggende

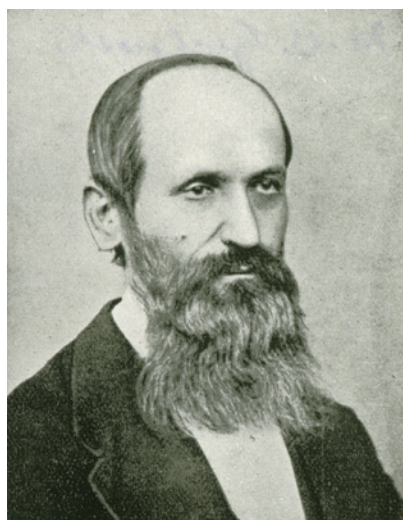
oorzaak kun je zo samenvatten: hij was een Europeaan en geen Amerikaan!

Czechowski in Europa

We willen eerst stilstaan bij zijn bewogen leven, zijn gedrevenheid en zijn oprechtheid. Dan ligt het antwoord op de vraag of het een goed idee was dat hij naar Europa ging voor de hand. Michael werd op 18 september 1818 geboren als zoon van Poolse, katholieke ouders, in de buurt van Krakow in Polen. Zijn vader heeft hard gewerkt om Michaels studie in Krakow te betalen die hij afrondde in 1835.

Geïnspireerd door een Franciscaner monnik, ging hij in september van dat jaar het klooster in nadat hij eerst hij al zijn bezittingen had weggegeven aan arme studenten op zijn voormalige school. Hij bracht de woorden van Jezus aan de rijke jongeling in praktijk.² Toen heeft hij zich met hart en ziel aan God gewijd en was zelfs bereid voor Hem te sterven.

In 1836 ging hij naar een ander klooster omdat hij teleurgesteld was door slechte behandeling en het verval dat zichtbaar was onder monniken en priesters. In 1839 ging hij naar de Piotrkow

Michael Belina Czechowski (1818-1876)

Universiteit en na de voltooiing van zijn studie werd hij in juni 1843 in Warschau gewijd tot priester. Kort daarna ging hij op weg naar Rome om Paus Gregorius XVI een plan voor te leggen tot hervorming van de kerk. Uiteindelijk vond dat gesprek met de paus pas plaats in oktober 1844 en dat liep op niets uit. De voorgestelde hervormingen kwamen er niet. Men probeerde hem 'weg te promoveren' naar Jeruzalem, maar dat weigerde hij.

De volgende vijf jaren trok hij van de Saint-Vincent-de-Paul kerk in Parijs, naar Reichthal in Polen, naar Alona en weer terug naar de Saint-Séverin kerk in Parijs. In Reichthal was hij betrokken bij de organisatie van geheelonthouders, gaf hij regelmatig Bijbelles bij mensen aan huis en hervormde drie scholen. Allemaal zaken die adventisten ook interesseren! Weer terug in Parijs was hij intensief betrokken bij het werk voor emigranten uit Polen en werd hij als aalmoezenier lid van een beweging voor de bevrijding van zijn vaderland. In 1849 werd hij onder invloed van Jezuiten Parijs uitgezet. Hij riep soms dus wel weerstand op.

Hij ging naar Lance in Zwitserland, kwam in aanraking met het protestantisme, verliet in septem-

ber 1850 het priesterambt en werd boekbinder. Waar hij ook werkte, werd hij geprezen door zijn superieuren vanwege zijn onberispelijke gedrag en toewijding. Een paar dagen nadat hij was teruggetreden als priester trouwde hij op 5 oktober 1850 in Solothurn in Zwitserland met Virginie Delavouet. Ze gingen in Brussel wonen. Zijn Jezuitische tegenstanders vonden hem daar en wilden hem dwingen om te scheiden en het priesterambt weer op te nemen. Het echtpaar vluchtte naar Londen maar ook daar werd hij door zijn tegenstanders gevonden en die deden er alles aan om te voorkomen dat hij werk vond. Met behulp van een baptistische predikant emigreerden ze naar Amerika.³

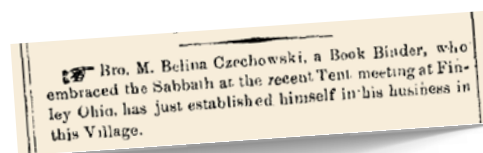
Czechowski in Amerika

Hij leidde een bewogen leven en dat was nog lang niet voorbij. In Amerika ging dat gewoon verder. Ze kwamen op 3 september 1851 aan in New York, met welgeteld 4 dollar op zak. Ze gingen wonen in Haverstraw, iets ten noorden van New York City waar Michael werk vond in een bakstenenfabriek. Aan zwaar lichamelijk werk was hij niet gewend en hij werd al snel ziek. Op advies van zijn collega's ging hij binnen een maand naar Montreal in Canada en vond daar weer werk als boekbinder. Al snel begon hij zijn eigen zaak, maar in juni 1852 ging die zaak in vlammen op bij een brand die een flink deel van de stad verwoestte. Dat liet de Czechowski's achter in bittere armoede.

Op protestantse basis begon hij aan zendingswerk onder Frans-talige emigranten uit Canada. In december 1852 verbond hij zich aan de 'American Baptist Home Mission Society'. Hij verhuisde terug naar de staat New York en ging wonen in Mooers. Daar stichtte hij een gemeente in het nabijgelegen Scotia van zeven-entwintig leden, allemaal voormalige katholieken. Hij

bouwde er ook een kerk en een school. Nadat hij wat opleiding had genoten werd hij eind 1854 als predikant van de baptisten aangesteld in de stad Jay, ook in de staat New York.

De bewogen levenswijze ging gewoon verder, want in 1856 hoort hij dichtbij zijn oude woonplaats Mooers, in Perry's Mills, onder andere James White spreken. Hij was onder de indruk van de boodschap over de wederkomst die spoedig zou plaatsvinden. Hij getuigde dat 'wat voor hem eerst zo ver weg leek, heel dichtbij was.'⁴ Hij verliet zijn werk voor de baptisten, verhuisde naar Findley in Ohio en werd weer boekbinder. In 1857 aanvaardde hij de Bijbelse sabbat, woonde in de zomer een tentbijeenkomst bij en werd daar gedoopt en lid van de Adventkerk. Hij vertrok naar Battle Creek en in de Review van 10 september 1857 staat er een advertentie van zijn boekbinderij.⁵

Hij is een aantal jaren actief geweest voor de Adventkerk in de VS en Canada. Als je zijn spoor volgt in de Review dan merk je dat hij zich opnieuw inzette voor anderstaligen. Ook toen riep hij af en toe weerstand op. De leidende broeders van de Adventkerk hadden bijvoorbeeld weinig vertrouwen in hoe hij omging met geld. Daar zal zeker een kern van waarheid in zitten. Zijn talenten lagen op andere terreinen. In 1870 was James wel zo eerlijk om te erkennen dat de leiding zelf ook tekort was geschoten. Het luidde 'door hun gebrek aan zorg om hem geduldig te voorzien van goede raad in hoe je op de juiste wijze daarmee omgaat.'⁶ Dit is het commentaar van J.N. Andrews:

We extract the following from a letter from Bro. M. B. Czechowski to Bro. M. G. Kellogg of this place. Many of the friends will be glad to hear from him.—Eo.

“The Lord’s vineyard I find in a better state than I expected, and I find plenty of work in this extensive field, and should be very glad if I found more time to devote to it. The grace of God has been manifested in my mission thus far. Last Sabbath my former French Baptist deacon and his wife were received as members of the true church of God. We had a very interesting meeting that day at Bro. Whipple’s house, at Perry’s Mills. The Holy Spirit was manifested in our midst. After attending to the holy ordinances, we left for home; Bro. and Sr. Bricke living at Centerville, a distance of nine miles, and myself and family five miles from Perry’s Mills. On our way we had a very hard shower of rain accompanied with thunder; but it did not detain us. We went on our way singing in French, songs of praise to God, thankful that we no more worship the golden calf.”

‘Wij beschouwden br. Czechowski als een oprecht mens en iemand die godvrezend was.’⁷

Czechowski’s werk voor de Adventkerk

In die oude Reviews staan ook veel brieven met verslagen van het werk van de verschillende pioniers. Zo lezen we dat Czechowski en Bourdeau vertrekken naar Noord-New York, Vermont en Canada.⁸ De laatste is samen met zijn broer waarschijnlijk de eerste zeventiedagsadventist met een Franse achtergrond.

Bourdeau schrijft op 16 juli 1858 dat hij een opgetogen brief van br. Czechowski heeft ontvangen waarin hij vertelt van een gerespecteerd Frans gezin dat uit acht personen bestaat en dat hij heeft overtuigd van de sabbat. Hij merkt terloops ook op dat Czechowski met veel succes pamfletten heeft kunnen verspreiden.⁹ Czechowski werkt nu kennelijk dus voor de Adventkerk!

Door zijn kennis van de adventboodschap, voelde hij een drang terug te keren naar Europa en daar de boodschap te verkondigen. Op 23 september 1858 zegt Czechowski in een brief aan Ellen White: ‘O, hoe graag zou ik niet mijn eigen land aan de andere

kant van het grote water willen bezoeken en hun alles vertellen over Jezus’ komst en het gloriëuze herstel en hoe ze zich aan Gods geboden en het geloof van Jezus moeten houden en dat ze naar een beter land, het hemelse land, zullen worden gebracht.’¹⁰ De pioniers gingen niet in op zijn verzoek. ‘In mei 1863 schreef James White dat de kerk een wereldwijde zendingsopdracht heeft. Het probleem was echter dat adventisten een tekort hadden aan getrainde mensen en dat ze niet wisten wie ze konden sturen. Waar waren de mensen die Frans, Italiaans of Duits spraken?’¹¹

Daarom duurde het tot 1874 voordat J.N. Andrews naar Europa werd gestuurd. Dat kwam dus ook omdat men twijfels had over Czechowski, die wel wilde gaan. Als we naar zijn ijver, bereidheid en flexibiliteit kijken en bedenken dat hij een Europeaan was, dan was hij zeker geschikt. Afgaande op de commentaren op zijn karakter van mensen als James White en J.N. Andrews, was hij achteraf

I have lately received a very cheering letter from Bro. Czechowski. He says, “the Lord has been very mindful of me since we parted at Rouse’s Point; and, to my encouragement, he has converted a respectable French family in this place, composed of eight members, to the precious Sabbath of the Lord. Others are investigating. I have distributed many of your French tracts with good success. This is very encouraging to me. Blessed be the name of the Lord!”

We see, dear brethren and sisters, that the precious cause of present truth is advancing among the French, as well as among other nations. I hope that you will all feel interested in our department of the work. Pray for us, that we may accomplish the important duties that devolve upon us, in the fear of God.

D. T. BOURDEAU.
West Enosburgh, Vt., July 16th, 1858.

gezien ook in hun ogen een geschikte persoon. Toen het erop aankwam, durfden ze het echter niet aan. Hoe hij uiteindelijk toch naar Europa is gegaan en daar de adventboodschap heeft verkondigd, daar gaat het volgende artikel over. □

The French Mission,
Bro. M. B. Czechowski writes to Sr. White, Aug. 29th, after being solicited to state the particulars of his situation.

“I cannot extend my labors far from home at present. The health of my wife is very poor. She suffers much, and requires my care and attention. I propose, if the Lord will, to visit this country for twenty miles around, or more, and preach the Third Angel’s Message. Oh! how I would love to visit my own native country across the big waters, and tell them all about Jesus’ coming, and the glorious restitution, and how they must keep the Commandments of God and the Faith of Jesus, and then they will be brought to that better land, that heavenly country, and stand upon Mt. Zion, and upon the sea of glass, and have the harps of God.

the truth. My house during my absence was badly used, and much torn to pieces. It will need some repairing before winter. I have no means to do it. It cost me \$80 to get here with my family from Battle Creek...

Thijs de Reus is emeritus predikant

Eindnoten

- H. Leonard (ed.), *J.N. Andrews The Man and the Mission* (Andrews University Press, Berrien Springs, Mich., 1985), p. 191.
- Lukas 18:22
- De bron voor veel van de biografische informatie: <https://encyclopedia.adventist.org/articleid=DAZH#fnref7>
- Czechowski, “Mission to Italy,” *WC*, April 5, 1864, 11. De afkorting WC staat waarschijnlijk voor ‘The World’s Crisis’, een uitgave van de ‘First-day Adventists’.
- Review and Herald* van 15 april 1857, p. 152; <https://documents.adventistarchives.org/Periodicals/RH/RH18570910-V10-19.pdf>
- Cause in Switzerland. *Advent Review and Sabbath Herald* 35, no. 3 (January 11), p. 22.
- ‘Mission to Italy,’ *World’s Crisis*, 5 April 1864, p. 4, zoals geciteerd in *JN Andrews in Europe Symposium 1984* (Andrews University Press, Berrien Springs MI, 1985), p. 191
- Review and Herald* van 27 May 1858, p. 13; <https://documents.adventistarchives.org/Periodicals/RH/RH18580527-V12-02.pdf>
- Review and Herald* van 5 augustus 1858, p. 144; <https://documents.adventistarchives.org/Periodicals/RH/RH18580805-V12-12.pdf>
- Advent Review and Herald* of the Sabbath, 23 September 1858, p. 144 <https://documents.adventistarchives.org/Periodicals/RH/RH18580923-V12-18.pdf>
- R&H* 30 Aug 2020; <https://adventistreview.org/my-church/adventists-in-europe/>

SPRANKELENDE/ TIENERCLUB

Op zaterdag 7 maart vond de eerste Tienerclub van het jaar plaats, met een fantastische opkomst. Na een warm welkom door ds. Gabriel Kwayie en een muzikale opening, verzorgde br. Dane Sealy een mooie overdenking over de vruchten van de Geest. Hoogtepunt van de middag was de loempia-workshop van Arline.

Buiten werden marshmallows geroosterd bij een kampvuur onder leiding van Aicha Martijn, gevolgd door spellen in het donker. Nieuwe tieners ontvingen een AJV-welkomst-T-shirt als blijvende herinnering. Het was een warme, gezellige en onvergetelijke avond – een geweldige start van het Tienerclubjaar! Lees meer en kijk de video op <https://bit.ly/tienerclub1-2026>

VERDUIDELIJKING/ ARTIKEL ADVENT 3-2025

In Advent 3 van 2025 staat een interview met Ruud Kieboom over SDA Kinship. Met dit artikel heeft de redactie, in het kader van het thema Inclusiviteit & Diversiteit, willen laten zien dat er binnen de kerk verschillende opvattingen bestaan over dit onderwerp.

De redactie heeft gemerkt dat hierdoor mogelijk de indruk is ontstaan dat zij, en in het verlengde daarvan ook het uniebestuur, een ander standpunt inneemt ten aanzien van LGBT-vraagstukken dan de officiële leer en richtlijnen van ons kerkgenootschap. Dat is nadrukkelijk niet de bedoeling geweest. Zowel de redactie als het uniebestuur onderschrijven de officiële standpunten van de kerk. Voor de duidelijkheid, bij alle interviews in Advent zijn de in het interview weergegeven zienswijzen van de geïnterviewde zelf. De redactie geeft daarin geen eigen mening of voorkeur.

De ontvangen reacties maken duidelijk dat de gekozen benadering niet door iedereen op dezelfde wijze is begrepen. Wij hopen dat we hiermee duidelijkheid hebben gegeven en zullen bij volgende interviews dit nog beter kenbaar maken.

BIJBEL/ MET EEN VERHAAL

Een indrukwekkend verhaal uit de Nederlandse advent-geschiedenis krijgt opnieuw aandacht. Henk (Hendrik Jan) de Raad (1925–2018) bleef tijdens de Tweede Wereldoorlog standvastig in zijn geloof. Opgepakt en naar een werkkamp in Groningen gestuurd, weigerde hij op sabbat te werken. Na de oorlog leidde hij als predikant en evangelist velen tot geloof.

De Bijbel die hem in die periode vergezelde, werd door zijn zoon ds. Rob de Raad geschonken aan Erton Köhler, voorzitter van de wereldkerk, tijdens een bezoek aan de Generale Conferentie in Washington. Er was door de GC namelijk gevraagd om bijbels in verschillende talen om tentoon te stellen. Köhler was diep ontroerd: 'Niet zomaar een boek, maar een getuigenis van geloof, moed en stille wonderen.'

PROGRAMMA 2026/MAZDA

Programma muziekafdeling:
5 juli – Summer Fair

Wij zoeken praise teams en jongeren die zingen of een instrument bespelen. Daarnaast zetten wij muzikanten in het zonnetje die al meer dan 20 jaar trouw dienen in de kerk.

25 juli – Concert van La Melodia Chorale UK

La Melodia Chorale UK verzorgt een concert in de Amsterdam Ghana SDA Church.

12 september – 'He Touched Me' Concert

Een inspirerend concert in Groningen.

6 t/m 14 november Gebedsweek
Samen met Brenda Walsh maken we een inspirerende reis door de Bijbel.

Amsterdam Ghana SDA Church.
Vrijdag 6 nov: 19.00 - 21.00 uur.
Sabbat 7 nov: 10.00 - 18.00 uur.
Overige data en locaties worden later bekendgemaakt.

Muziek Afdeling van Zevende-dags Adventisten (MAZDA)
In collaboration with **La Melodia Chorale UK**

PRESENTS

DMC SUMMER CONCERT IN AMSTERDAM

THEME: CELEBRATING GOD IN EVERY SOUND (PSALM 150:6) **FREE ENTRY**

DATE: 25 JULY, 2026
TIME: 2:00PM

VENUE: Nieuwmarkt 138, Amsterdam

GUESTS: Kuff Marjan, Bettina Dinnes

Featuring Groups:
• Nusratun
• Amsterdam Ghanaian SDA Church Choir
• Amsterdam Ghanaian SDA Youth Choir
• Ghachedom
• And many more

SPONSORS: [Logos of various organizations]

Hols/Shutterstock.com

De Grote Teleurstelling

De grote teleurstelling van oktober 1844 galmt nog altijd luid na in de Adventkerk. Het thema van deze Advent geeft een duidelijke richting aan dit artikel: het gaat erom dat je voorbereid bent op de wederkomst. Daarnaast is het verband belangrijk tussen de teleurstelling en het hemels heiligdom.

Tekst/Thijs de Reus

We gaan dus niet uitvoerig in op de oorzaak van die teleurstelling en we gaan ook niet analyseren wat voor uitwerking de gebeurtenissen hadden op onze pioniers. Onze pioniers zijn niet bij de pakken neer gaan zitten, maar ze hebben hun blik vooruit gericht. Het is aan ons dat ook te doen en niet in het verleden te blijven hangen. Wie het verleden niet kent, loopt echter het risico fouten te herhalen. Dat is wel zo maar het is aan ons hetzelfde te doen als wat onze voorgangers deden: de blik vooruit richten. Onze hoop ligt in de toekomst, in de wederkomst van Christus.

Hoe de pioniers Daniël 8:14 begrepen

De belangrijkste stap van de pioniers is dat ze zijn gaan zoeken naar een antwoord op de vraag hoe zij Daniël 8:14 wel moesten begrijpen. Die tekst gaat over het in ere herstellen van het heiligdom. Aangezien de door hen gebruikte Bijbelvertaling (de King James) daar het woord 'reinigen' ('to cleanse') gebruikt, hebben wij het ook vaak over 'de reiniging van het heiligdom'. Er is weliswaar geen enkele Nederlandse vertaling die dat woord in Daniël 8 gebruikt, maar de schrijver van de Hebreeënbrieff heeft het ook over reinigen in verband met de heiligdomsdienst.¹

Vóór de grote teleurstelling stelden de pioniers die verwijzing

naar het heiligdom gelijk aan wat er met de wereld zou gebeuren.² Het in ere herstellen van het heiligdom verwees naar de wederkomst, naar het moment waarop deze aarde in haar oude luister wordt hersteld. Ze moesten tot de conclusie komen dat die tekst daar niet naar verwijst. Hiram Edson is degene die als eerste een andere richting aanduidde. De dag na de teleurstelling liep hij door de velden op weg naar vrienden. 'Ik bleef staan ... De hemel leek zich voor mijn ogen te openen, en ik zag heel duidelijk dat onze Hogepriester niet vanuit het allerheiligste van het hemelse heiligdom naar deze aarde kwam ... maar dat Hij op die dag (nl. op 22 oktober 1844) voor het eerst het tweede vertrek van dat heiligdom binnenging.'³

Everett Collection/Shutterstock.com

Het belang van het heiligdom

De conclusie was dus dat het niet om een aardse gebeurtenis ging, maar dat je Daniël 8 moet plaatsen in het kader van wat er in het (hemels) heiligdom gebeurt. Dat biedt een goed inzicht in hoe je je voorbereidt op de wederkomst. Uiteindelijk draait alles om de vraag hoe wij voor God staan en hoe God zich met de mens heeft verzoend.

Romeinen

De apostel Paulus kiest daarbij voor verschillende benaderingen. Hoe beschrijft hij verzoening in Romeinen en in Hebreëen? Hoofdstuk 1-3 van Romeinen lijkt wel op een rechtszitting waar zowel Joden als heidenen in het beklagenbankje zitten en schuldig worden bevonden. Paulus' tirade in hoofdstuk 3 maakt duidelijk

waar de mens staat: 'niemand is rechtvaardig ook niet één'. Het is geen vrolijk stukje Bijbeltekst. Je kunt niet zeggen dat het niet klopt, want die hele tirade in de verzen 10 tot 18 is een aaneenschakeling van Bijbelteksten. Daar laat Paulus het gelukkig niet bij. Vervolgens

/ Het is geen vrolijk stukje Bijbeltekst

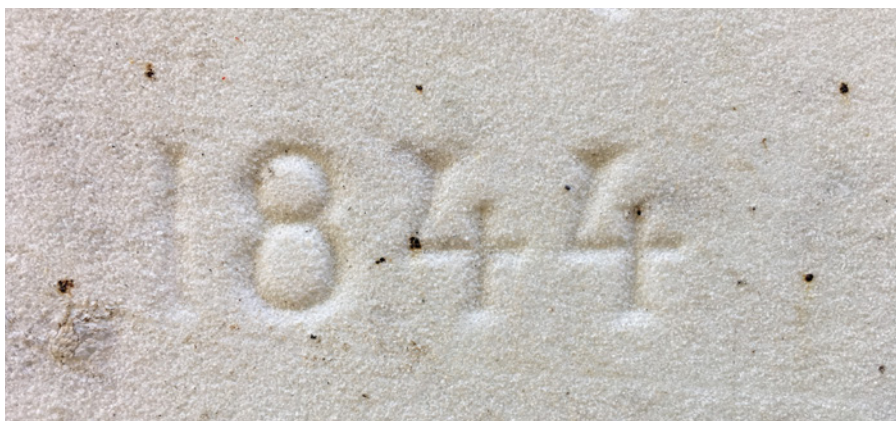
behandelt hij de redding van de mens door zijn geloof in de trouw van God, het andere leven dat de mens gaat leiden door de Geest en het feit dat je daarna deel bent van 'Israël' en dus van Gods volk, de gemeente. Ten slotte gaat Paulus uitvoerig in op de wijze waarop de gelovige leeft.⁴

Hebreëen

In Hebreëen beschrijft Paulus de redding van de mens voor een ander publiek op een hele andere wijze. Dat doet hij op basis van het heiligdom en hoe al die offers en het werk van priesters en hogepriester in vervulling gaan in Jezus Christus. Door hun inzicht dat er iets in het hemels heiligdom gebeurde, hadden de pioniers een kijk op de verlossing die goud waard is. De heiligdomsdienst is een indrukwekkend getuigenis van hoe God de in zonde gevallen mens zijn schuld vergeeft.

Dan kom je vanzelf terecht bij thema's als de wederkomst en het onderzoekend oordeel. Dat laatste zorgt nog wel eens voor de nodige angst. Dat voorkom je door te letten op waar het heiligdom

WEDERKOMST/TELEURSTELLING IN 1844

De datum stond vast. Het metaal viel weg. De steen vergat. Zijn tijd. Niet de onze.

vooral naar verwijst: het verzoevende werk van Jezus Christus als priester (dagelijkse dienst) en hogepriester (jaarlijkse dienst op Grote Verzoendag). Als je beseft wat Christus voor ons heeft gedaan en nog steeds doet, neemt dat alle angst weg. Een goed begrip van wat er in het heiligdom gebeurt, is daarbij een grote hulp.

Inzicht in het heiligdom blijft zich verdiepen

Het verkrijgen van inzicht in die heiligdomsdienst is niet gestopt na de tijd van onze pioniers. Het gaat door tot op de dag van vandaag. In 2022 verscheen bij het Biblical Research Institute een massief boek van zo'n 1178 pagina's over het heiligdom.⁵ Dat was voor de schrijver van dit artikel een indringende bevestiging van veel van zijn eigen ontdekkingen aangaande het heiligdom. Denk bijvoorbeeld aan verschillende belangrijke dingen die ook een heiligdom zijn: de hof van Eden, de berg Sinai en het nieuwe Jeruzalem. Je kunt Openbaring niet begrijpen als je al die verwijzingen en zinspelingen op het heiligdom niet ziet.

Je blijft verrassende ontdekkingen tegenkomen als je daarin verdiept en Daniël 8:14 neemt daar een centrale plaats bij in. Het heiligdom wordt in ere hersteld. Dat gebeurt nadat de kleine hoorn geweldig groot is geworden, zich verzet tegen de vorst van het

hemelse leger, hem het dagelijks offer ontnemt, zijn heiligdom neerhaalt en dat ontwijdt. Dan vraagt Daniël hoelang dat zal duren en vertelt de engel hem dat dit drieëntwintighonderd avonden en ochtenden' zal duren.

Verlossingsplan en heiligdom

In hoofdstuk 40 tot 48 beschrijft Ezechiël de herbouw van het heiligdom na de verwoesting door de Babyloniërs in 586 v. Chr. In hoofdstuk 40:1 staat dat hij dat visioen van het herstel van de tempel krijgt op de tiende dag na Rosj Hashana, op Nieuwjaarsdag.

Wij mogen daar wonen in de directe omgeving van onze Heer... Wij mogen wonen waar God zelf is

Als je de Joodse kalender omzet naar onze kalender, dan blijkt dat dit ook op 22 oktober is! Davidson noemt daarom die dag het 'type' van Grote Verzoendag en het anti-type daarvan valt in 1844 op precies dezelfde dag: 22 oktober!⁶

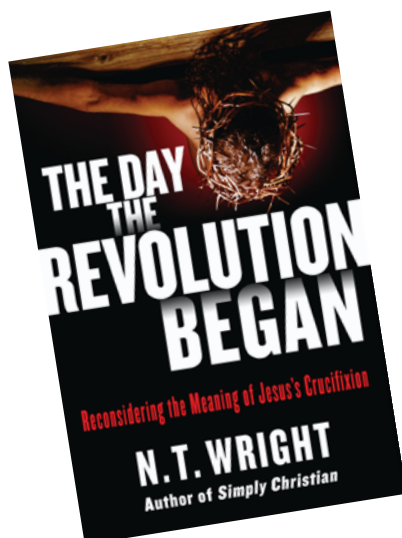
Dat dit op precies dezelfde dag valt, is natuurlijk frappant. We moeten ons echter wel bewust zijn dat de betekenis van het heiligdom daarmee niet staat of

valt. Het belangrijkste inzicht is al bijna tweeduizend jaar bekend en staat, zoals al gezegd in Hebreeën. Daar past Paulus wat er in het heiligdom gebeurt toe op wat Jezus Christus voor ons heeft gedaan en nog steeds doet als ons offer, onze priester en onze hogepriester. Het draait om de grote lijn van het verlossingsplan en daar helpt de heiligdomsdienst ons bij.

Het vindt zijn hoogtepunt in het neerdalen van het hemelse Jeruzalem op aarde. Die stad heeft de vorm van een gigantische kubus en verwijst zo subtiel naar het heilige der heiligen. Wij mogen daar wonen in de directe omgeving van onze Heer, Jezus Christus, zelf. Wij mogen wonen waar God zelf is. Wij keren als het ware terug naar de hof van Eden waar God opnieuw op bezoek komt bij de mens. De wederkomst is de gebeurtenis die de eeuwigheid inleidt en het heiligdom verdiept ons inzicht in wat God voor ons heeft gedaan. □

Eindnoten

- ¹ Hebreeën 9:22-23. Het woord reinigen wordt zowel in de NBV21, de NBG 1951, de HSV en de SV consequent gebruikt.
- ² Daniël 8:14 wordt zo vertaald: 'in ere herstellen' (NBV21), 'rechtvaardigen' (HSV) of 'reinen' (KJV).
- ³ Hiram Edson, 'Life and Experience,' Manuscript P0009930, CAR, JW, AU, zoals geciteerd door 'Encyclopedia of Seventh-day Adventists': <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=BJIN&highlight=Hiram|Edson#fnref23>
- ⁴ Romeinen 1-3: de mens is schuldig; 4-7: de mens wordt gered door geloof in Christus; 8: de mens gaat leven door de Geest; 9-11: de mens maakt deel uit van Gods volk; 12-15 het geloof van de mens in de praktijk.
- ⁵ R. Davidson, *A Song For the Sanctuary: Experiencing God's Presence in Shadow and Reality*, (Biblical Research Institute (Silver Spring MD, 2022).
- ⁶ Ibid. p. 536f.

De revolutie die nog niet voltooid is

BOEKBESPREKING

Wat gebeurde er werkelijk op Goede Vrijdag? Voor veel christenen luidt het antwoord eenvoudig: Jezus stierf voor onze zonden zodat wij gered kunnen worden. Volgens de Britse nieuwtestamenticus N.T. Wright is dat antwoord waar, maar tegelijkertijd onvolledig. In zijn boek *The Day the Revolution Began* betoogt Wright dat de kerk het kruis vaak te veel heeft gereduceerd tot een oplossing voor individuele schuld. Het Nieuwe Testament presenteert het kruis daarentegen als het beslissende keerpunt in Gods plan om de hele schepping te herstellen.

Tekst/Enrico Karg

Met deze uitdagende stelling schreef Wright een boek dat zowel bewondering als discussie heeft opgeroepen. Velen prijzen zijn vermogen om het kruis opnieuw te plaatsen binnen het grote verhaal van de Bijbel. Anderen vragen zich af of hij voldoende ruimte laat voor klassieke protestantse accenten zoals de plaatsvervangende verzoening. Hoe men ook over die discussie denkt, één ding staat vast: Wright dwingt zijn lezers om opnieuw na te denken over de betekenis van Golgotha.

Het kruis binnen het grote verhaal

Een van de belangrijkste bijdragen van Wright is zijn overtuiging dat het kruis niet los kan worden gezien van het verhaal van Israël. Volgens hem begint het evangelie niet in het Nieuwe Testament, maar al bij Gods roeping van Abraham. Israël werd geroepen om een licht voor de volken te zijn en Gods herstelplan voor de wereld zichtbaar te maken. Toch faalde Israël, net zoals de mensheid als geheel had gefaald. In Jezus komen volgens Wright de verhalen van Israël en de mens-

heid samen. Hij verschijnt als de ware Israëliet en als de ware Mens. Aan het kruis neemt Hij de gevolgen van menselijke opstand, afgoderij en gebrokenheid op zich. Daarmee wordt het kruis niet slechts een individuele reddingsactie, maar het hoogtepunt van Gods verbondsgeschiedenis. Wrights kracht ligt in zijn vermogen om losse Bijbelteksten samen te brengen tot één samenhangend verhaal. Hij laat zien hoe thema's als Exodus, offerdienst, tempel, koningschap en verbond uiteindelijk uitkomen bij het kruis van Christus. De lezer wordt voort-

THE DAY THE REVOLUTION BEGAN/BOEKBESPREKING

durend uitgenodigd om verder te kijken dan bekende dogmatische formuleringen en opnieuw de breedte van de Bijbelse boodschap te ontdekken.

De dag waarop Gods revolutie begon

De titel van het boek vat Wrights centrale gedachte samen. Volgens hem was Goede Vrijdag niet alleen de dag waarop Jezus stierf, maar ook de dag waarop Gods revolutie begon.

Dat woord 'revolutie' gebruikt hij bewust. In de wereld van het Romeinse Rijk werd macht afgedwongen door geweld, onderdrukking en militaire overheersing. Aan het kruis openbaart God echter een totaal andere vorm van macht. Niet door geweld te beantwoorden met geweld, maar door zelfopofferende liefde. Niet door zijn vijanden te vernietigen, maar door de gevolgen van hun zonde te dragen.

Wright dwingt zijn lezers om opnieuw na te denken over de betekenis van Golgota

Wright benadrukt dat Christus aan het kruis niet alleen schuld wegneemt, maar ook de machten van zonde, dood en kwaad ontmaskert. Het kruis is daarom zowel verzoening als overwinning. Het is de plaats waar Gods liefde zichtbaar wordt én waar de machten die de wereld gevangen houden hun beslissende nederlaag lijden.

Adventistische herkenning

Voor adventistische lezers bevat het boek opvallend veel herkenbare elementen.

De adventistische geloofstraditie heeft altijd benadrukt dat het evangelie meer omvat dan persoonlijke verlossing. Vanaf haar ontstaan heeft de beweging gesproken over de grote strijd

tussen Christus en satan, over Gods verlangen om zijn karakter te rechtvaardigen tegenover het universum en over het uiteindelijke herstel van hemel en aarde. Wanneer Wright schrijft dat het kruis de overwinning markeert op de machten van het kwaad, klinkt daarin iets door van het adventistische Grote-Strijdmotief. Wanneer hij benadrukt dat Gods doel niet is om mensen uit de wereld weg te halen, maar om de schepping te vernieuwen, sluit dat nauw aan bij het adventistische geloof in de nieuwe aarde.

Aan het kruis openbaart God een totaal andere vorm van macht

Ook zijn kritiek op een sterk individualistische benadering van verlossing verdient aandacht. Adventisten hebben altijd benadrukt dat het evangelie niet alleen gaat over wat God voor mij doet, maar ook over Gods plan voor de wereld als geheel. Het koninkrijk van God heeft zowel een persoonlijke als een kosmische dimensie. Daarom zullen veel adventistische lezers zich thuis voelen bij Wrights nadruk op een nieuwe schepping, herstel en overwinning.

Kritische vragen

Tegelijkertijd roept het boek ook vragen op. Verschillende evangelische lezers hebben erop gewezen dat Wright soms zo sterk de nadruk legt op nieuwe schepping en overwinning dat de klassieke taal van plaatsvervangende verzoening naar de achtergrond lijkt te verdwijnen. Hoewel Wright niet ontkent dat Christus voor onze zonden stierf, werkt hij deze gedachte minder centraal uit dan veel protestantse lezers gewend zijn. Ook adventisten kunnen hier kritisch op blijven. Het Nieuwe Testament spreekt immers niet alleen over overwinning op de

machten, maar ook over schuld, vergeving, verzoening en rechtvaardiging. Het kruis is zowel overwinning als offer, zowel bevrijding als vergeving. Toch doet deze kritiek weinig af aan de waarde van het boek. Wright probeert het kruis niet kleiner te maken, maar juist groter. Zijn doel is niet om traditionele inzichten te vernietigen, maar om ze in een breder Bijbels kader te plaatsen.

Een boodschap voor een tijd van onzekerheid

Misschien ligt de actualiteit van dit boek juist hierin. We leven in een tijd waarin veel mensen dezelfde vragen stellen als koning Salomo in Prediker. Ondanks ongekende technologische vooruitgang, economische ontwikkeling en wetenschappelijke kennis blijft de mens worstelen met zinloosheid, onzekerheid en dood.

betekent dat zonde niet het laatste woord heeft. De opstanding betekent dat dood niet het laatste woord heeft. De nieuwe aarde betekent dat lijden niet het laatste woord heeft.

Misschien is dat uiteindelijk ook de grootste les van Wrights boek. Goede Vrijdag was niet alleen Gods antwoord op het verleden; het was ook zijn belofte voor de toekomst. Het kruis wijst niet alleen terug naar vergeving, maar ook vooruit naar herstel. Voor adventisten vormt juist die verbinding de kern van de christelijke hoop. Wij kijken terug naar Golgota, waar de overwinning werd behaald. Wij kijken vooruit naar de wederkomst, waar die overwinning zichtbaar zal worden voor de hele schepping.

Het kruis is zowel overwinning als offer, zowel bevrijding als vergeving

The Day the Revolution Began herinnert ons eraan dat het kruis niet losstaat van die toekomst. De revolutie begon op Goede Vrijdag, maar haar voltooiing ligt nog voor ons. Daarom leeft de kerk niet alleen van herinnering, maar ook van verwachting. Niet alleen van vergeving, maar ook van hoop. En juist die hoop maakt het evangelie vandaag nog steeds revolutionair. □

Het boek

N.T. Wright, *The Day the Revolution Began: Reconsidering the Meaning of Jesus's Crucifixion*. HarperOne, 2016,
Is te koop via de boekhandel.
(ISBN 9780281078608)
De prijs is 15 euro (paperback).

Enrico Karg is Hoofdredacteur & algemeen secretaris van de Nederlandse Adventkerk.

Ook Salomo kwam tot een vergelijkbare conclusie. Na rijkdom, wijsheid, macht en genot te hebben onderzocht, verzuchtte hij: 'Ijdelheid der ijdelheden, alles is ijdelheid.' Alles wat mensen opbouwen blijkt uiteindelijk tijdelijk. Tegen die achtergrond krijgt Wrights boodschap extra kracht. Het kruis is Gods antwoord op een wereld die gebroken is. Het laat zien dat God de menselijke situatie niet van een afstand bekijkt, maar er zelf in is afgedaald. In Jezus draagt God de gevolgen van zonde, lijden en dood. Maar voor adventisten eindigt het verhaal daar niet.

De revolutie die voltooid zal worden

Juist hier raakt Wrights boek aan het hart van de adventistische hoop. Het kruis vormt niet het einde van Gods plan, maar het begin ervan. De revolutie die volgens Wright op

Goede Vrijdag begon, is nog niet voltooid. De overwinning werd behaald op Golgota, maar de volledige uitvoering ervan ligt nog in de toekomst.

Adventisten geloven dat de geschiedenis zich beweegt naar het hoogtepunt daarvan: de terugkeer van Christus naar de aarde oftewel de wederkomst. Wij zien in de Bijbelse profetieën aanwijzingen dat de wereldgeschiedenis haar laatste hoofdstuk nadert. Oorlogen, maatschappelijke spanningen, natuurrampen, morele verwarring en wereldwijde instabiliteit vormen op zichzelf niet onze hoop, maar herinneren ons eraan dat Gods beloften niet ver weg meer zijn.

Daarmee biedt de adventistische boodschap iets wat onze tijd hard nodig heeft. Het evangelie geeft de troostende hoop dat de geschiedenis niet eindigt in zinloosheid. De wederkomst van Christus

VOORBEREIDEN/WEDERKOMST

30

juni 2026 |

waar is de liefde?

Misschien heb jij dit ook al gevoeld: er is iets aan het veranderen om ons heen. Niet per se op een plotselinge of zichtbare manier, maar subtiel en geleidelijk. Liefde wordt nog steeds genoemd in toespraken, liederen en campagnes, maar in de praktijk lijkt het steeds zeldzamer te worden. Hoe kan het dat we in een generatie die zo verbonden is, toch zoveel onverschilligheid zien tegenover het lijden van anderen? Hoe zijn we op het punt gekomen dat onrecht wordt gerelativeerd en soms zelfs gevierd, ook binnen religieuze kringen?

Tekst/**Vinicius Rodrigues dos Santos** Vertaling/**Debora Arruda Soares**

Terwijl de wereld die kant op gaat, rijst onvermijdelijke de vraag: hoe ziet het volk eruit dat zich voorbereidt op de wederkomst van Christus? Beperkt die voorbereiding zich tot juiste overtuigingen en uiterlijke praktijken? Of gaat het om iets diepers, iets dat veel meer veeleisend en transformerend is?

Vorbereiding op de wederkomst

Wanneer we spreken over voorbereiding op de wederkomst van Christus, lopen we het risico te vervallen in een logica van menselijke inspanning. Alsof alles afhangt van onze geestelijke prestaties. In Openbaring 12:17, waar een volk wordt beschreven dat de geboden van God bewaart en het getuigenis van Jezus heeft, worden we echter geleid naar een diepere werkelijkheid. In de

lessen van Jezus staat de wet nooit op zichzelf; zij wijst altijd naar iets dat verder gaat.

Dat wordt duidelijk in de ontmoeting met de rijke jongeman (Matteüs 19). Zelfs iemand die beweerde de wet van jongs af aan te houden, werd door Jezus geconfronteerd met het feit dat er nog iets ontbrak. Dit moment laat een essentiële waarheid zien: het gaat nooit alleen om gedrag, maar om het hart. Uiterlijke gehoorzaamheid lost de kern van het menselijke probleem niet op. Door menselijke inspanning is het onmogelijk te bereiken wat God vraagt. Vorbereiding op de wederkomst van Christus komt niet voort uit menselijk kunnen, maar uit Gods werk. Alleen door de verdiensten van Christus wordt het mogelijk om een leven te leiden dat zijn karakter weerspiegelt.

Geloof en praktisch leven

Het karakter van Christus openbaart zich in het leven van iedereen die zijn komst verwacht op een eenvoudige, maar diep omvormende manier: LIEFDE. Geen theoretische of beperkte liefde, maar een zichtbare, praktische liefde die zich uit in empathie, waarheid en gerechtigheid. Het volk van God wordt niet alleen gekenmerkt door wat het gelooft, maar door hoe het leeft. In Johannes 3:16 zien we dat Gods liefde niet bij woorden bleef: 'God had lief... en gaf.' Ware liefde uit zich in overgave. Liefhebben is geven, jezelf geven, uit jezelf treden naar de ander toe. Daarom wordt het leven van hen die Christus weerspiegelen gekenmerkt door dienstbaarheid. Niet als een aanvulling op het geloof, maar als de praktische uitdrukking ervan.

Groeiende onverschilligheid

Toch is er een onvermijdelijke spanning. Jezus zelf waarschuwde in Matteüs 24:12 dat 'door het toenemen van de wetteloosheid de liefde van velen zal verkillen.' Dit is niet alleen een beschrijving van de wereld, maar een waarschuwing voor het menselijk hart. Door de geschiedenis heen zien we egoïsme, onrecht, discriminatie en onverschilligheid steeds terugkeren. Het meest verontrustende is dat de neiging hiertoe niet alleen buiten de kerk bestaat, maar ook binnen religieuze gemeenschappen aanwezig kan zijn.

Onverschilligheid tegenover het lijden van anderen lijkt vaak een natuurlijke neiging. Onvoorwaardelijke liefde komt niet spontaan voort uit de mens. Wanneer liefde selectief wordt, beperkt tot mensen die hetzelfde denken, tot dezelfde groep behoren of dezelfde cultuur delen, is er al iets essentieels verloren gegaan.

De gelijkenis van de tien maagden (Matteüs 25) is een krachtige illustratie van deze realiteit. Ze wachtten allemaal op de bruidegom. Ze hadden allemaal lampen. Ze leken goed voorbereid. Toch was er een onzichtbaar maar beslissend verschil: de olie. Vijf van hen hadden niet genoeg.

/ Het gaat nooit alleen om gedrag, maar om het hart

Bijbels gezien staat olie symbool voor de aanwezigheid van de heilige Geest. Het gevolg van de nabijheid van de Geest zijn de vruchten van de Geest die zich uiten in een leven van liefde (Galaten 5:22-23). Dit onthult een diepe waarheid: het is mogelijk om dicht bij religie te staan, deel te nemen, voorbereid te lijken, en toch het karakter van Christus niet te weerspiegelen.

Waar is de liefde?

De vraag die dan opkomt is onvermijdelijk: waar is de liefde? Dezelfde vraag klinkt opmerkelijk genoeg ook door in de hedendaagse cultuur, zoals we horen in het lied 'Where is the love' van The Black Eyed Peas. Het is een roep die generaties overstijgt. Wat lijkt op een menselijke schreeuw naar betekenis en rechtvaardigheid, werd in werkelijkheid al voorzien in de woorden van Christus. God heeft dit probleem niet alleen benoemd, Hij heeft ook het antwoord gegeven.

In Jakobus 1:27 vinden we een duidelijke en praktische definitie: 'De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is dit: omzien naar wezen en weduwen in hun nood en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld.' Hier komen geloof en praktijk samen. Het gaat niet alleen om overtuiging, maar om een leven dat zich naar de ander toe beweegt. Religieuze gemeenschappen die deze focus verliezen, gaan vaak

prioriteit geven aan uiterlijke kenmerken, aantallen, structuren en zichtbare resultaten. Helaas verwijderen ze zich steeds meer van het hart van Christus. In zulke gemeenschappen ontbreekt de empathie, is er geen welkom voor de onbekende en de liefde geldt niet voor iedereen. Zo ontstaat verdeeldheid, intolerantie en afstand, precies het tegenovergestelde van wat het evangelie voorstaat.

Mensen die naar Gods stem luisteren

Het volk dat zich voorbereidt op de wederkomst van Christus wordt niet bepaald door een fysieke plaats of een religieuze structuur. Het bestaat uit mensen die Gods stem horen en daarop reageren. Zoals Jezus zei tegen de Samaritaanse vrouw in Johannes 4:23: 'de Vader zoekt aanbidders die Hem aanbidden in geest en in waarheid.' Dit zijn mensen die vaak tegen de stroom in zwemmen. In een wereld waar onrecht normaal is,

vraagt leven in liefde om moed. Trouw blijven aan het karakter van Christus kan afwijzing met zich meebrengen. Jezus zei zelf in Matteüs 24:9 dat zijn volgelingen gehaat zullen worden om zijn naam.

Maar deze trouw is niet passief. In de gelijkenis van de talenten (Matteüs 25) zien we dat de mensen die wachten op de terugkomst van de Heer geen passief leven leiden. Ze gebruiken wat ze ontvangen hebben. Ze komen in actie. Ze nemen deel aan het werk.

Dienstbaarheid, daar gaat het om

En aan het slot van zijn eindtijdtoespraak presenteert Jezus een van de krachtigste beelden: de scheiding van de schapen en de bokken (Matteüs 25:31-46). Het criterium is niet alleen het beleeden geloof, maar het geleefde leven. Dus: de hongerige voeden, de dorstige te drinken geven, de vreemdeling opnemen, de naakte kleden, de zieke verzorgen, de gevangene bezoeken. Deze daden onthullen wie het koninkrijk van Christus werkelijk begrepen heeft.

Het volk van God wordt niet alleen gekenmerkt door wat het gelooft, maar door hoe het leeft

Dit laat zien dat het koninkrijk van God niet functioneert volgens de logica van deze wereld. Het gaat niet om positie, macht of erkenning. Het gaat om dienstbaarheid. Het gaat om liefde in actie.

Als we naar het leven van Christus kijken, zien we dit duidelijk. Hij diende, verwelkomde, raakte de mensen aan de buitenkant van de samenleving aan, stelde onrecht aan de kaak en bood genade. Hij werd verworpen, niet vanwege een gebrek aan macht, maar

vanwege een overvloed aan liefde. En zij die Hem volgen zullen niet anders zijn.

De kerk die Christus weerspiegelt, vervolgt niet, maar is bereid te lijden omwille van de liefde. Dat brengt ons bij een serieuze gedachte: als geloof leidt tot uitsluiting, intolerantie of onverschilligheid, moet er ernstig nagedacht worden over zo'n soort geloof.

Conclusie

Jezus blijft het enige antwoord voor een wereld waarin liefde aan het verdwijnen is. Toch is het niet genoeg om alleen over Hem te spreken. Het is niet genoeg om Hem alleen intellectueel te kennen. Hij moet zichtbaar worden in ons. Het leven in dienstbaarheid is geen strategie om erkenning te krijgen, maar een reactie op ontvangen liefde. Het zoekt geen applaus, geen positie, geen menselijke beloning. Het is een leven dat anders is geworden. Wanneer we nadenken over het volk dat zich voorbereidt op de wederkomst van Christus, zien we meer dan alleen geloof of verwachtingen. We zien een volk dat het evangelie verkondigt, niet alleen met woorden, maar ook met daden. Een volk dat dient, dat liefheeft, dat verwelkomt. Een volk dat, wanneer het de stem van God hoort, antwoordt met het eigen leven.

Misschien is uiteindelijk de belangrijkste vraag niet alleen óf wij wachten... maar of wij, térwijl wij wachten, Hem weerspiegelen die komt, onze Here Jezus Christus. Amen. ☐

Vinicius Rodrigues dos Santos
is proponent-predikant van de
Nederlandse Adventkerk

Unai Huizi Photography/Shutterstock.com

Leven in het licht van Christus

Brieven hebben mensen altijd met elkaar verbonden. Ze brengen gedachten, geloof, hoop en liefde over van de ene persoon naar de andere. De vorm is veranderd: vroeger gebruikten mensen papier en inkt. Nu e-mail en sociale media, maar het verlangen van mensen bleef hetzelfde: wij willen gezien, gehoord en begrepen worden. Daarom spreken de brieven van Paulus nog steeds zo sterk tot ons. Zijn brieven zijn geen koude lessen over geloof. Ze komen voort uit een hart vol zorg en liefde. Paulus moedigt aan, corrigeert en wijst mensen steeds opnieuw op Jezus Christus. Dat zien we duidelijk in zijn brieven aan de Korintiërs.

Tekst/Silbert Elizabeth

Korinte een gemeente onder druk

Korinthe was een rijke en drukke stad. Handel, cultuur, religie en morele verwarring kwamen daar samen. Midden in de stad leefde de christelijke gemeente. God riep hen om anders te leven, maar de invloed van de stad drong ook de gemeente binnen.

Er ontstonden groepen in de kerk. Sommigen volgden Paulus, anderen Apollos of Petrus. Er waren ruzies, trots, rechtszaken en verwarring over geestelijke gaven. De gemeente had veel kennis en talenten, maar miste vaak geestelijke groei. Liefde ontbrak waar die juist zichtbaar moest zijn.

Ook vandaag herkennen we dat probleem. We leven in een wereld waarin succes, uiterlijk en status veel aandacht krijgen. Sociale media vergroten de druk om sterker, succesvoller of geestelijker te lijken dan we werkelijk zijn.

Ook in de kerk kunnen jaloezie, verdeeldheid en oppervlakkigheid binnensluipen.

Paulus probeert deze problemen niet op te lossen met mooie woorden of menselijke wijsheid. Hij brengt de gemeente terug naar de kern van het geloof: 'Ik had besloten u geen andere kennis te brengen dan die over Jezus Christus – de gekruisigde' (1 Korintiërs 2:2).

Voor Paulus staat het kruis centraal. Daar wordt menselijke trots afgebroken en Gods liefde zichtbaar. Het kruis laat zien dat echte grootheid niet ligt in macht of eer, maar in nederigheid, liefde en overgave.

Het licht van Christus

In zijn tweede brief aan de Korintiërs schrijft Paulus over Gods licht: 'Want de God die heeft gezegd: "Uit de duisternis zal licht schijnen," heeft in ons hart het licht doen schijnen om ons te verlichten met de kennis van zijn luister, die

afstraalt van het gezicht van Jezus Christus' (2 Korintiërs 4:6). Paulus verwijst hier naar de schepping.

Dezelfde God die zei: 'Laat er licht zijn,' brengt ook geestelijk licht in het hart van mensen. Bekering betekent daarom meer dan alleen beter proberen te leven. Het is een nieuw werk van God in ons leven. Dat licht hangt niet af van succes, uiterlijk of waardering van mensen. Alles wat van mensen komt, verdwijnt uiteindelijk. Maar het licht van Christus blijft, omdat het van Hem komt.

Paulus schrijft daarom: 'Maar wij zijn slechts een aarden pot voor deze schat; het moet duidelijk zijn dat onze overweldigende kracht niet van onszelf komt, maar van God' (2 Korintiërs 4:7).

God legt zijn schat in gewone en kwetsbare mensen. Hij werkt niet alleen door sterke of indrukwekkende mensen. Juist in onze zwakheid wordt zichtbaar dat Gods kracht groter is dan wijzelf.

Veranderen door naar Christus te kijken

Paulus laat ook zien hoe echte verandering ontstaat: 'Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer weerspiegeld zien, zullen door de Geest van de Heer meer en meer naar de luister van dat beeld worden veranderd' (2 Korintiërs 3:18).

Mensen veranderen niet door alleen met zichzelf bezig te zijn. Echte verandering gebeurt wanneer wij naar Christus kijken. Wat wij bewonderen, beïnvloedt ons leven. Waar wij onze aandacht op richten, vormt ons karakter.

Daarom zijn gebed, Bijbellezen, aanbedding en gehoorzaamheid zo belangrijk. Het christelijk leven gaat niet om zelf licht maken. Het gaat erom dat wij leven vanuit het licht van Christus en dat licht doorgeven aan anderen.

Woorden die licht brengen

De brieven van Paulus herinneren ons ook aan de kracht van woorden. Woorden kunnen opbouwen of beschadigen. Ze kunnen licht brengen of juist duisterheid verspreiden. Daarom schrijft Paulus: 'Laat geen verderfelijke taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goeddoen aan wie ze hoort' (Efeziërs 4:29).

Een glans die niet verblindt, maar licht geeft

Een glans die niet uit mensen komt, maar uit Christus

Een glans die blijft, omdat Hij blijft

Dat geldt voor onze woorden thuis, in de gemeente en online. Wanneer Christus ons hart vult, verandert ook onze manier van spreken. Waarheid blijft belangrijk, maar waarheid moet altijd samengaan met liefde. Paulus sprak de gemeente van Korinte duidelijk aan, maar altijd met het doel om herstel te brengen.

Een glans die blijft

De vraag van vandaag is niet hoe wij indrukwekkender kunnen lijken. De echte vraag is: laten wij Christus zien in ons leven? De wereld heeft geen behoefte aan mooie schijn. Mensen verlangen naar echtheid. Ze zoeken mensen in wie iets van Christus zichtbaar wordt.

Echte glans ontstaat niet wanneer wij zelf centraal staan. Echte glans ontstaat wanneer het licht van Christus door ons heen schijnt. Een glans die niet verblindt, maar licht geeft.

Een glans die niet uit mensen komt, maar uit Christus.
Een glans die blijft, omdat Hij blijft.

En juist daardoor blijven de brieven van Paulus zo krachtig en actueel. Door al zijn woorden heen klinkt steeds dezelfde oproep: richt je ogen op Christus. Niet op menselijke wijsheid, niet op uiterlijk geloof, niet op eigen kracht, maar op Hem die redt, vernieuwt en leidt.

Paulus schreef aan gemeenten vol strijd, zwakheid en vragen. Toch wees hij steeds opnieuw naar de hoop die blijft in Jezus Christus. Die boodschap spreekt ook vandaag nog tot ons. Want zolang Christus het middelpunt blijft, blijft ook zijn licht schijnen: in ons hart, in zijn gemeente en in de wereld om ons heen.

Sabbatschoollessen

Dit kwartaal bestuderen we in de sabbatschool: '1 en 2 Korintiërs: Waar een christelijk leven en getuigenis om draait. Ik wens u veel zegen bij de bestudering van Gods Woord. ☐

Silbert Elizabeth is hoofd van het departement Sabbatschool en predikant van de gemeente Tempu pa Dios, Capelle aan den IJssel.

PS

Lourdes (Lulu) Marchena

5 jun 1933 - 11 mrt 2026

Op haar zeventiende verhuisde Lourdes Marchena van Bonaire naar Curaçao om daar te gaan studeren. Zij heeft daar vervolgens dertig jaar tot haar pensioen gewerkt als onderwijzeres. Na haar komst in Nederland in 2002 bezocht Lourdes allereerst de gemeente Tilburg. Daarna verhuisde zij naar Didam en werd in 2008 lid van gemeente Arnhem. De adventgemeente Arnhem herinnert haar als een blij en lief gemeentelid en dat bleef ze tot aan haar sterven.

Zelfs toen zij fysiek niet meer in staat was om naar de gemeente te komen, bleef zij betrokken en verbonden. Zij belde altijd nog geloofsgenoten op om te vragen hoe het met hen ging en dan sloot zij af met een telefoongebied.

Reuzeblij was Lourdes als je haar bezocht. Tijdens zo'n bezoek in 2025 door de diaconie zei Lourdes voor het eerst dat ze zich niet meer zo goed voelde. Het was haar wens om gezalfd te worden door predikant Arnoud van den Broek. Op 10 maart van dit jaar belde haar zoon Roy predikant Arnoud op om te vragen of hij wilde komen om te bidden aan het bed van zijn moeder, want zij lag op sterven. Aan deze wens kon gehoor worden gegeven. Diezelfde nacht sliep Lourdes rustig in.

De uitvaartdienst vond plaats op 18 maart in haar geliefde gemeente Arnhem. We kijken ernaar uit om haar weer te ontmoeten op de dag dat de Heer zijn kinderen komt halen.

Ingrid Rosemarie Betram-Schmidt

29 jun 1941 - 26 feb 2026

Ingrid Betram was lid van de adventgemeente Zeeland, waar ze al een trouw bezoeker was sinds 1975. Ingrid werd geboren in Konstanz-aan de Bodensee in Zuid-Duitsland en groeide op in een adventistisch gezin.

Ingrid zette zich samen met haar man Carl gedurende vele jaren op diverse manieren in voor de kerk, waarbij zij blij gaf van toewijding en betrokkenheid. Zo bekleedde zij onder meer de functie van groepsleidster bij de scouting van de lokale adventgemeente. Ook was zij leidster in de kindersabbatschool. Daarnaast was zij in de gemeente Zeeland hoofddiacones en bestuurslid, gevolgd door een rol als diacones. Dit vervulde ze tot op hoge leeftijd.

Ingrid was hartelijk en gastvrij. Na de kerkdienst op sabbatmorgen stond haar huis open voor wie dan ook. Zowel voor de sprekers in de dienst, als voor leden en bezoekers. Haar taarten waren beroemd. Samen met Carl kregen ze twee kinderen en vier kleinkinderen, waarvan ze veel hield. Ze heeft op diverse plekken gewoond, waaronder op Curaçao en Aruba. Ze bezocht vaak Bolivia voor familiebezoek. Na het overlijden van Carl in juli 2025 woonde ze nog zo'n zeven maanden in een verzorgingstehuis in Middelburg. Op 26 februari 2026 overleed Ingrid als gevolg van een tragisch verkeersongeval. Ingrid putte troost uit het geloof en keek uit naar een toekomst in de nabijheid van God. Dat geloof was een belangrijke steunpilaar voor haar en in dat geloof is ze dan ook overleden.

Andra Marian van Ommeren

28 mei 1963 – 8 mrt 2026

Tijdens een indrukwekkende uitvaartdienst op 16 maart 2026 hebben familie, vrienden, collega's en gemeenteleden afscheid genomen van Andra Marian van Ommeren-Nunes de Gouveia. In woorden van herinnering, gebed en Bijbelse hoop werd stilgestaan bij haar leven en de betekenis die zij voor velen heeft gehad.

Namens het landelijk kantoor van de Nederlandse Unie werd door voorzitter Rob de Raad stilgestaan bij Andra's jarenlange inzet. Andra trad op 1 april 2011 in dienst bij het landelijk kantoor. Gedurende deze jaren was zij een vaste en vertrouwde kracht op kantoor. Ook tijdens haar ziekte bleef zij betrokken bij haar werk en bij de mensen om haar heen.

Jacinta Nunes de Gouveia, de zus van Andra, deelde haar herinneringen met de aanwezigen. 'We hebben zoveel herinneringen samen. Zondagen waarop we samen op pad gingen met de kinderen, vakanties en momenten van samenzijn. Soms waren het eenvoudige momenten, maar juist die zijn ons zo dierbaar geworden. Vandaag is het moeilijk te bevatten dat zij er niet meer is. Maar in onze herinneringen blijft zij voortleven.'

Tijdens de dienst deelde ds. Enrico Karg woorden van troost vanuit de Bijbel en stond hij stil bij de vraag waarom ook goede mensen sterven. 'De apostel Paulus schreef aan de gemeente in Thessalonica dat christenen wel rouwen, maar niet zonder hoop. Omdat Jezus is gestorven en opgestaan, geloven christenen dat ook degenen die in Christus zijn gestorven zullen opstaan wanneer Hij terugkomt.'

Ernesto Alberto Kroon

14 feb 1947 - 7 jan 2026

Met diepe droefheid, maar ook met dankbaarheid voor zijn leven en toewijding, delen wij mee dat onze geliefde broeder Ernesto Alberto Kroon op 7 januari 2026 is overleden.

Broeder Ernesto was jarenlang een prominent en toegewijd lid van de kerk. Met grote inzet diende hij als ouderling binnen de gemeente Crooswijk (RISDAC). Later werd hij lid van de adventgemeente Tempu pa Dios te Capelle aan den IJssel, waar hij een geliefde en gewaardeerde broeder was.

Wij zullen hem herinneren als een trouwe dienstknecht van God, een steun voor velen en een man met een groot hart. Zijn geloof en toewijding blijven een inspiratie voor allen die hem hebben gekend.
Rust zacht

A

9 mei/Leeuwarden Katiana van der Bij **A**

Geboren in Haïti kwam Katiana als zevenjarig meisje naar Nederland en werd liefdevol geadopteerd in het grote gezin van de familie Van der Bij in Sint Annaparochie (Friesland). Op zoek naar een zinvolle religieuze invulling in haar leven vond ze aansluiting bij een online groep 'Jezus is de Weg ZDA' onder leiding van Wouter Werensteijn. Wouter attendeerde haar op de adventkerk in Leeuwarden.

Al gauw uitte ze de wens om gedoopt te mogen worden en ontving Bijbelonderwijs van Miranda Broekhuis en Jan Rokus Belder. Op 9 mei 2026 kon deze wens in vervulling gaan. De doophandeling werd verricht door Charstar Rumbay, de nieuwe predikant van Leeuwarden. Vele gasten waaronder haar ouders en drie zussen en de familie Werensteijn waren getuige van dit feestelijk gebeuren. Na de dienst was er volop tijd voor felicitaties en smakelijke consumpties.

B

9 mei/Leeuwarden Zijmir Neus **B**

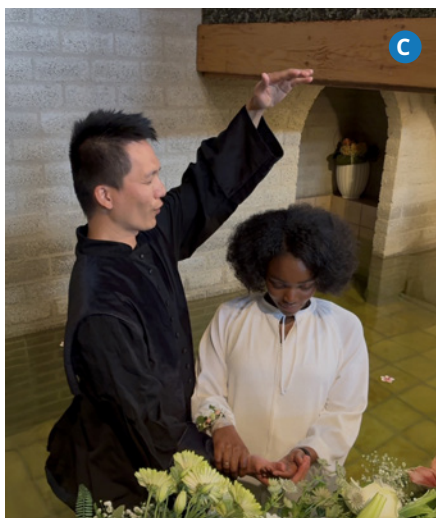
Baby Zijmir, zoontje van Marijka Hodge en Pierre Neus werd in de adventkerk Leeuwarden opgedragen door ds. Christas Rumbay. De jonge ouders ontvingen een certificaat en een prentenbijbel voor Zijmir.

25 april 2026/Amsterdam Venitah Mwebaze **C**

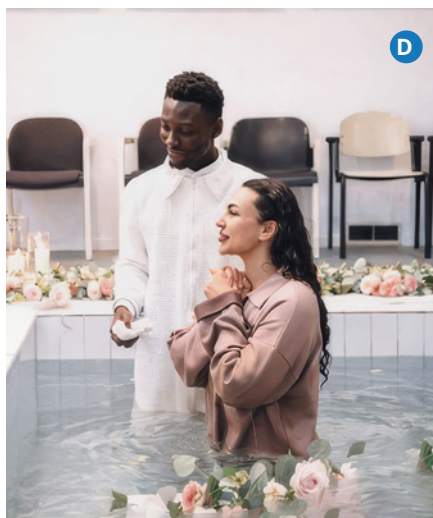
In Amsterdam Filadelfia was er een enorme blijdschap met de doop van Venitah door ds. Rodney Blomhof. Het was een gezegende zonnige dag waarbij de aanwezigen buiten de kerk genoten van de gezamenlijke maaltijd.

21 februari 2026/Eindhoven Nelly Mircheva **D**

De in Bulgarije geboren Nelly maakte een lange zoektocht naar het geloof. In Nederland kwam ze in gesprek met Eirada en zo kwam ze tot geloof. 'Haar woorden, haar geloof en haar passie gaven mij voor het eerst in lange tijd hoop.' In het Lichtpunt in Eindhoven werd zij gedoopt door pastor Bismark Dwura. Nelly verwoordt het als volgt: 'Al die jaren was ik op zoek naar God, maar Hij was degene die mij zocht. Zijn genade was groter dan mijn pijn.'

C

D

*We kijken vooruit
Niet met angst
Maar met hoop
Jezus heeft beloofd
Dat Hij terugkomt
Daarom leven we wakker
Elke dag voorbereid
Met liefde in ons hart
en oog voor wie Hem nog niet kent*

Fotopoëzie (paratekst)/Naomi Planting

Van de voorzitter

De vorige voorzitter van de wereldkerk zei ooit dat iedere keer dat wij aan iemand vertellen dat wij zevendedagsadventist zijn, wij een getuigenis afgeven. In onze naam als kerk benadrukken wij dat wij de zevende dag van de week als de Bijbelse rustdag aanvaarden. Ook geven wij aan dat ádvent', de tweede komst van Jezus Christus naar

deze aarde om alles nieuw te maken, voor ons een heel belangrijk geloofspunt is.

Onze eerste pioniers maakten deel uit van de grote opwekkingsbeweging in Noord-Amerika onder leiding van William Miller. Miller zelf was baptist, maar zijn volgelingen kwamen uit vele gevestigde kerken van zijn tijd. Op basis van zijn studie van de profetieën van Daniël en Openbaring kwam hij tot de conclusie dat Jezus in 1843 zou terugkeren naar deze aarde. Uiteindelijk stelde hij de definitieve datum vast op de grote verzoendag, 22 oktober 1844. Het was een verschrikkelijke teleurstelling omdat ze ten stelligste overtuigd waren dat Jezus op die dag zou terugkeren. Zijn opwekkingsbeweging viel uit elkaar.

Viacheslav Nikolaenko/Shutterstock.com

Zevendedagsadventisten zijn uit die teleurstelling ontstaan. En hoewel er formeel geen jaartallen meer in de leer werden opgenomen, waren velen, die aan de wieg stonden van onze kerk, ervan overtuigd dat Jezus op elk moment zou terugkomen. Mijn grootvader was er heilig van overtuigd dat Christus bij zijn leven terug zou komen. Hij is in dat geloof gestorven. Ook mijn vader was daarvan heilig overtuigd.

Sinds 1844 zijn er intussen meer dan 180 jaren voorbij gegaan. Zevendedagsadventisten geloven nog steeds dat wij als kerk geroepen zijn om mensen voor te bereiden op die grote dag dat Jezus zijn koninkrijk van vrede en gerechtigheid zal oprichten. Sommigen zien wat er in de wereld allemaal aan de hand is en zijn ervan overtuigd dat het elk moment kan gebeuren. Anderen geloven in de zekerheid van de terugkeer van Jezus op de wolken van de hemel, maar zijn niet zo zeker van die urgentie. Ja, het is waar dat we momenteel in een gekke wereld leven waarin wereldwijd omstandigheden zijn ontstaan waarin voor velen veel zekerheden zijn weggevallen.

Veel mensen zijn bang voor de toekomst. De Verenigde Staten zijn niet meer de bondgenoot waar we in Europa altijd op kunnen rekenen. President Trump is onberekenbaar en bijzonder oorlogszuchtig. De angst voor de Russen is ook toegenomen door de oorlog in Oekraïne. China is de opkomende macht in de wereld. Er is een wereldwijde economie ontstaan waarin we allemaal van elkaar afhankelijk zijn. Grote groepen mensen verplaatsen zich in de hoop een beter bestaan op te bouwen in de rijke delen van de wereld. Er is genoeg om ons zorgen over te maken. Is dit het begin van het einde?

Alleen God kan het weten. Het kan zijn dat Hij op het punt staat om in te grijpen of Hij acht dat de wereld er nog niet rijp voor is. Maar hoe het ook zij, of God snel zal terugkeren of dat het nog op zich laat wachten, voor ons is belangrijk dat onze relatie met God, onze Schepper en Verlosser, in orde is. Dat is de beste voorbereiding die wij kunnen treffen op de wederkomst. Laten wij iedere ochtend ons leven in de handen van onze Heer leggen en Hem vragen ons leven te leiden tot zegen van een ander. ▣